

ART-KINO
javna ustanova u kulturi
Krešimirova 2, Rijeka, Hrvatska
Tel./faks: 051 323 262
e-mail: ured@art-kino.hr
OIB: 12254758142
MB: 2998050
Transakcijski račun: 2980000-1102348678
IBAN: HR2423600001102348678
www.art-kino.org

Klasa: 021-11/21-03/1
Ur.br.: 2170/01-21-21-2

Rijeka, 27. siječnja 2021. godine.

**ART
KINO**

Predmet: Izvještaj o radu Art-kina za 2020. godinu.

Umjesto uobičajenog uvodnog dijela, zbog nepredviđenih okolnosti prouzrokovanih pandemijom koronavirusa, ovaj ćemo izvještaj započeti upravo tom činjenicom kako bi se istaknuo negativan efekt koji je ista ostavila na funkcioniranje čitavog kulturnog sektora. Naime, odlukom Stožera civilne zaštite u razdoblju od 12. ožujka do 18. svibnja sva su javna okupljanja unutar kulturnih ustanova i drugih organizacija u kulturi, kasnije i vanjskih događanja, na razini čitave države bila odgodena do daljnjega, a rad čitavog tog društvenog sektora zaustavljen.

Ćinjenica da je neposredan kontakt s publikom te interakcija između publike, autora i programa onemogućena, ili pak ograničena, uznenirajuća je za čitavu kulturnu djelatnost. Organizacije u kulturi bile su prisiljene pronalaziti načine održavanja kontakta s publikom te im istovremeno ponuditi kulturni sadržaj, što je u većini slučajeva značilo prelazak u *online* sferu rada, no to je za većinu bilo ipak samo privremeno rješenje. Art-kino se, također, trudilo prilagoditi situaciji na razne načine poput prelaska u digitalnu sferu ili, pak, intenziviranja programskih aktivnosti na otvorenim lokacijama tijekom ljetnog pandemijskog predaha. Svojim smo posjetiteljima i svima zainteresiranim omogućili uživanje u kulturnim, dakle filmskim sadržajima putem raznih, ali probranih mrežnih stranica, a pokrenuli smo i brojne *online* programe, među kojima posebno ističemo *online* varijantu Škole u kinu, u prvom redu zbog velike posjećenosti, kao i dosega (program su pratile škole iz čitave Hrvatske). Istovremeno, nastojali smo prevladati ograničenja te publici ponuditi i konkretnе sadržaje u kojem mogu sudjelovati, u čemu se na kraju uspjelo (Autokino), kao i u onoj najvažnijoj namjeri, a to je da se, nakon popuštanja mjera, održao kontinuitet dolaska kino publike (pa čak i pobudio veliki interes za pojedine programe, o čemu ipak više u programskom dijelu izvještaja). Kako bi se rečeno postiglo, Art-kino je promijenilo svoj uobičajeni režima rada pa je s nekim programima krenulo ranije (Ljetno Art-kino), radilo je tijekom čitavog ljeta, povećalo je broj projekcija na otvorenom itd.

Unatoč svemu, pandemija je dovela do značajnog smanjenja aktivnosti u svim sferama javnog i društvenog života, a posjedično tome i do smanjenog broja publike zbog čega Art-kino u protekloj godini bilježi upola manje posjetitelja (u prvom redu, iz razloga drastično smanjenog kapaciteta gledališta, kao i perioda lockdown-a), nego li u 2019. godini što je uzrokovalo i smanjenje izravnih, vlastitih prihoda.

Pa ipak, vjerujemo da je Art-kino nastavilo biti ključno mjesto riječke kulture i društvenog života, mjesto znanja i zajednice otvoreno vrijednim filmovima, estetskim izazovima i aktualnim društvenim zbijanjima te njihovom promatranju kroz filmsku prizmu. Naši programi i aktivnosti reflektirali su prostor umjetnosti i društvenosti namijenjen različitim dobним i društvenim skupinama, otvoren istraživanju i otkrivanju. Nastojali smo osluškivati i priagodjavati se potrebama zajednice vrijednim programom, omogućiti kvalitetan kulturni sadržaj za slobodno vrijeme te graditi kino kao zajednički javni prostor bez obzira na radikalno promijenjene načine društvenosti te gledanja, vrednovanja i distribucije filmova. Posebno smo se trudili privući mladu, „spojenu“, digitalnu publiku, kao i onu publiku kojoj je prostor kina tradicionalno prostor socijalizacije i solidarnosti. Naša je programska shema predstavljala gotovo bezgraničnu slagalicu alternativnog i vrijednog sadržaja koja je protekle godine dobila još jednu, digitalnu, dimenziju, a nastajala je kroz dijalog s brojnim partnerima i publikom.

Vjerujemo da će upravo u postpandemijskoj situaciji kultura, pa tako i Art-kino, imati ključnu ulogu u oporavku našeg društva te jačanju zajedništva i solidarnosti te prevladavanju osjećaja fizičke i društvene izolacije.

Art-kino već dvanaestu godinu djeluje kao platforma za razvoj riječke audiovizualne djelatnosti i promocije filmske kulture, stoga ono nije samo mjesto prikazivanja i gledanja filmova, već i rasprave o njima, edukacije, komunikacije i istraživanja umjetnosti pokretnih slika, filmske refleksije te refleksije o filmu. Art-kino promiče razumijevanje, otkrivanje i učenje o filmu, kao i povezivanje i jačanje zajednice te stvaranje jedinstvenog mjeseta susreta pogleda stvaratelja i pogleda gledatelja. Ono je posvećeno razvoju novih generacija publike, kao i novim programima i praksama prezentacije i interpretacije filma. Zbog toga je 2016. godine osnovana i Specijalna filmska knjižnica Art-kina s brojnom knjižnom, časopisnom i audiovizualnom gradom.

Tijekom spomenutih godina rada Art-kino je, zahvaljujući različitim strategijama, razvilo prepoznatljivu programsku koncepciju kojom se na više načina obogaćuje filmska ponuda, ali, još važnije, i kultura u gradu Rijeci. Zasnovano na raznolikosti pristupa mediju filma, kino je svoje djelovanje usmjerilo u četiri glavna pravca, rad kojih obuhvaća: filmski program, rad s djecom i mlađima, obrazovne i mediacijske programe te podršku filmskoj produkciji. Time se na jednom mjestu objedinilo prikazivačke, distribucijske i edukacijske funkcije te pružila prilika i drugim javnim uslugama potrebnim za ukupan razvoj filmske djelatnosti u Rijeci.

Kao i prethodnih godina, Art-kino je svoju programsku koncepciju temeljilo na umjetničkoj značajnosti, svijesti o obrazovnoj ulozi kulturnih institucija, njihovoj odgovornosti za razvoj cijelovitog kulturnog polja u kojem djeluju te otvorenosti prema potrebama zajednice, a vrijednosti svog djelovanja na umjetničkoj izvrsnosti, otvorenosti, društvenoj odgovornosti, predanosti i integritetu te, naravno, znanju.

Sve navedeno rezultiralo je još jednom godinom u kojoj Art-kino i dalje ostaje jedino mjesto u Rijeci čiji se filmski program, pored redovne distribucije koja se prikazuje repertoарno, sastoji od kombinacije kinotečnog programa te suvremene domaće, regionalne, europske i svjetske produkcije umjetničkog filma putem raznih ciklusa (autorskih, nacionalnih, tematskih...), filmskih premijera i gostovanja različitih festivala (*Festival mediteranskog filma Split*, *Motovun Film Festival*, *Zagreb Film Festival*, *Animafest...*). Program obuhvaća igrane, animirane, dokumentarne, eksperimentalne te neprofesijske filmove duže i kraće forme, a nadopunjena je i čestim medijskim aktivnostima (predavanja, diskusije, gostovanja filmskih umjetnika,

predstavljanje publikacija, izložbe itd.), dok ključnu programsku inovaciju predstavlja povezivanje filma s drugim umjetnostima (film i novi mediji, kino-koncert). Na tragu rečenog, a u svrhu dodatnog proširenja prostora za redovni program manje popularnih žanrova (recimo, eksperimentalnog filma) i filmskih naslova, Art-kino je krajem 2015. godine otvorilo Mini Art-kino, čije je prostorno uređenje nominirano kako za prestižnu nacionalnu arhitektonsku (*Bernardo Bernardi*), tako i nagradu *Mies van der Rohe*, službenu nagradu Europske unije za suvremenu arhitekturu. Također, 2019. godine, u suradnji s Gradom Rijekom, Art-kino je dobilo i uredilo novi prostor za korištenje – pod imenom Art-kino Lab – na adresi Krešimirova 2/E, u svrhu održavanja radionica u sklopu projekta Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture, i to za programe koji su dio programskog pravca *Dječja kuća (Festival Tobogan)*. Prostor se koristio i za provedbu projekta *Moja filmska priča*, kao i za potrebe drugih radioničkih programa.

U sklopu redovnog filmskog programa posebna se pozornost davača projektu *Škola u kinu* koji je namijenjen djeci i mladima te se provodi u suradnji s dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama s područja Primorsko-goranske županije. Radi se o organiziranim filmskim projekcijama u prostorima Art-kina kojima se djecu i mlađe uči da filmove gledaju na velikom platnu, te im se putem uvodnih predavanja osvještava gledateljsko iskustvo usmjeravanjem pažnje na pojedine elemente filmskog jezika kojima se potiču i razvijaju sposobnosti razumijevanja, analiziranja i vrednovanja filmskih sadržaja. U kontekstu novonastalih okolnosti vezanih za pandemiju COVID-19, zbog koje je bila obustavljena kinoprikazivačka djelatnost u razdoblju od 12. 3. do 18. 5. 2020. godine, kao i održavanje fizičke nastave u školama, čime je provođenje programa *Škole u kinu* bilo onemogućeno u dosadašnjem modusu organiziranog dolaska u kino, Art-kino je pripremilo za novu školsku godinu 2020/2021., i online varijantu dijela programa, i to na način da je, uz prethodni dogovor s pojedinim distributerima dio naslova bio dostupan školama za besplatno gledanje na video platformama (Vimeo). Uz navedeno, paralelno se održavao i program u dvorani, iako u znatnom manjem opsegu nego prethodnih godina. Naime, iako je jedan od ciljeva *Škole u kinu* poticanje gledanja filmova u kinu, u ovim novonastalim okolnostima morali smo iznacići rješenja koja će omogućiti gledanje kvalitetnih filmova i na druge načine, a sve u cilju zadržavanja kontinuiteta našeg programa i kontakta sa školama.

Nadovezujući se na prethodni odlomak, treba istaknuti kako je Art-kino, pored održavanja vlastitog programa, sudjelovalo i u različitim gradskim projektima i manifestacijama kao što je *Dječja kuća* – jedan od sedam programskih pravaca Rijeka 2020 - Europska prijestolnica kulture, a kojem je upravo Art-kino jedan od glavnih nositelja – povodom kojeg je 2020. godine održano i četvrto izdanje Festivala *Tobogan*, u čijoj smo organizaciji i realizaciji sudjelovali brojnim radioničkim i prikazivačkim programima namijenjenim djeci s ciljem poticanja dječje kreativnosti, umjetničkog izražavanja te kvalitetnijeg provođenja slobodnog vremena. Pored *Tobogana*, Art-kino je u okviru ovog programskega pravca proveo niz drugih projekata i programa, poput dovršenja projekta *Putujućih filmskih radionica u OŠ Srdoči* te prezentacijom svih dječjih filmova nastalih u razdoblju od 2017. do 2020. u Art-kinu, krajem veljače.

Također, u prošloj smo godini nastavili razvijati obrazovne i edukacijske programe koji nisu bili namijenjeni samo djeci i mladima, već i ostaloj zainteresiranoj publici. Programi poput *Kino učionice*, koji se održavaju u suradnji s Odsjekom za kulturne studije Filozofskog fakulteta u Rijeci, pružaju zanimljiv okvir za upoznavanje publike, pored filmskih, s društvenim i kulturnim pitanjima, poput onih diskriminacije, eksploracije, kao i rodnih pitanja. Time se pokazalo kako suradnja s obrazovnim institucijama kino program širi prema osobama koje nisu nužno filmofili pa se ciklus istaknuo kao nužan uvjet kako edukacije u kulturi, tako i daljnjem razvoju publike.

Vrlo važan segment djelovanja Art-kina jest i sudjelovanje u vidljivosti lokalnih, domaćih, ali i regionalnih filmova kojima je ono, nerijetko, nakon Zagreba, jedino mjesto promocije i direktnog kontakta s publikom. Što se pak lokalnih autorskih i produkcijskih kapaciteta u

audiovizualnoj proizvodnji tiče, Grad Rijeka i HAVC još su 2009. godine potpisali Sporazum o suradnji kojem je cilj jačanje filmskog stvaralaštva kako o Rijeci, tako i u Rijeci. Nije, stoga, slučajnost da je Art-kino na karti Hrvatske poznato kao jedno od ključnih točaka promocije hrvatske filmske produkcije. Također, Art-kino je nastojalo pružiti podršku i cijelokupnoj riječkoj filmskoj djelatnosti pa smo pružili logističku, organizacijsku i tehničku podršku riječkom festivalu STIFF (međunarodni festival posvećen studentskom filmu).

Art-kino je 2016. godine, uz podršku i poticaj Grada Rijeke, Primorsko-goranske županije i Hrvatskog audiovizualnog centra, osnovalo regionalni filmski ured *Kvarnerska filmska komisija* koji pruža administrativnu, logističku, obrazovnu i stručnu podršku domaćoj i stranoj audiovizualnoj produkciji.

Iz svega rečenog proizlazi kako je i u prethodnoj sezoni, unatoč svim nepredviđenim okolnostima, Art-kino nastavilo tradiciju upoznavanja grada Rijeke i šire okolice s umjetnički vrijednim filmovima iz suvremene produkcije koju publika u redovnoj distribuciji ne bi imala prilike upoznati, potom važnim djelima iz povijesti svjetskog filma, s kinematografijama manje poznatih ili udaljenih kultura, kao i festivalskim uspješnicama. U skladu s nastojanjem Art-kina da ujedno bude i jedno od središta kulturnog i društvenog života, sadržaje filmskih programa često su pratila predavanja i razgovori s filmskim umjetnicima, filmologima, sveučilišnim profesorima i, uopće, ljudima čija su se sudjelovanja u programu kina pokazala zanimljivim i poticajnim za našu publiku.

No treba uzeti u obzir da visoko postavljeni programski standardi uvjetuju i razne izazove, počevši od slabije vidljivosti u medijima, kao i ograničenih finansijskih sredstava, ali istovremeno snažno motiviraju za daljnji rad jer riječko je Art-kino jedno od rijetkih, k tome, umjetnosti naklonjenih prostora sa stalnim i kontinuiranim repertoarom domaće, europske i svjetske kinematografije te filmske baštine koji svake godine bilježi postepeni porast publike. Imajući u vidu kako artizmu skloni repertoar pretpostavlja zahtjevniju publiku, odnosno onu skupinu ljudi koja o filmu ima određeno predznanje i koja film ne smatra samo oblikom zabave, može se zaključiti da mnogi ovdje navedeni podaci ne pronalaze svoju vrijednost samo na papiru.

Na kraju ovog uvodnog dijela, valjalo bi još istaknuti kako je i ove godine u realizaciji svog programa Art-kino nastavilo s ugošćavanjem uglednih gostiju raznih umjetničkih te inih intelektualnih opredjeljenja, što svakako učvršćuje poziciju kina kao mjesta susreta, refleksije i inspiracije, ali, također, doprinosi i cijelokupnoj društvenoj i kulturnoj ponudi grada i regije. U 2020. godini u programu Art-kina sudjelovali su ugledni filmski domaći i strani kulturni radnici (redatelji, snimatelji, glumci, producenti...) poput Ognjena Svilovića, Marinka Marinkovića, Franke Jakovčevića, Dalibora Mačanića, Dane Budisavljević, Alberta Serre, Abela Ferrare, Cristine Chiriac, Jœa i PJ Delie, Paula Hippa, Dana Okija, Paula Grivasa, Marka Škopa, Marine Andree Škop, Ane Opačić i Noah Kraljevića, Filipa Đurića, Lane Barić, Danila Šerbedžije, Irene Marković, Eve Cools, Jure Pavlovića, Neve Rošić, Marije Škarabić, Ivane Rošić, Tene Golč, Ivana Živkovića Žike, Ivana Ramljaka i Daria Juričana te sveučilišnih profesora, filmskih djelatnika, publicista, kritičara i filmologa Nikice Gilića, Saše Stanića, Borisa Ružića, Miroslava Tatića, Marina Lukanovića, Tanje Vrvilo, Alexandra Garcie Düttmanna, Jonathana Rosenbauma, Nenada Polimca, Dejana Durića, Dragana Rubeš, Aleša Suka, Velida Đekića, Zrinjke Peruško, Višnje Vukašinović, Stipe Grgasa, Sarah Caroline Czerny, Nebojša Zelića, Maše Drndić, Saše Paparelli i dr. Treba također navesti podatak kako su u prošloj godini mnogi od pozvanih gostiju zbog epidemije koronavirusa morali odgoditi svoj dolazak u Rijeku, što se prvenstveno odnosi na program *Riječki filmski forum*, stoga ćemo navesti samo neka od njihovih imena: Waad al-Kateab, Edward Watts, Saeed Roustaee, Seamus Murphey, Rubika Shah, Mark Jenkin, Oliver Hermanus...

FILMSKI PROGRAM

Kao što je već rečeno na početku uvoda, zbog izvanrednih okolnosti koje su se uzrokovane pandemijom virusa COVID-19 dogodile u prethodnoj godini, i koje su nadajmo se iza nas, ovaj izvještaj započinjemo tim dogadjajem kako bi istaknuli važnost njegovog utjecaja na rad svih kulturnih institucija, pa tako i javne ustanove u kulturi Art-kino. Naime, odlukom Stožera civilne zaštite u razdoblju od 12. ožujka do 18. svibnja sva su javna okupljanja unutar kulturnih ustanova (projekcije, predstave, koncerti, tribine, izložbe, prezentacije, književne večeri...) na razini čitave države bila odgodena do daljnega, a rad čitavog tog društvenog sektora zaustavljen. Organizacije u kulturi bile su prisiljene snalaziti se na koje će načine održati kontakt s publikom te im istovremeno ponuditi kulturni sadržaj, što je u većini slučajeva značilo prelazak u *online* sferu rada, no to je za većinu institucija bilo – i jest – samo privremeno, dakle nužno rješenje. Art-kino je, na tom tragu, svojim posjetiteljima omogućilo besplatno tromjesečno gledanje filmova putem međunarodne *online* platforme art i nezavisnih filmova MUBI; prikupilo je i podijelilo informacije o besplatnim filmskim sadržajima dostupnim na platformama distributera s kojima Kino inače surađuje (Restart, Factum, Filmaktiv itd.); u svibnju je bilo partnerom u programu *Dan Europe – Velike priče iz malih zemalja* u organizaciji Deska Kreativne Europe – ureda MEDIA iz Hrvatske, Estonije, Latvije, Litve i Slovenije koji je povodom Dana Europe (9. svibnja) gledateljima iz pet navedenih zemalja osigurao besplatne *online* projekcije četiriju filmova nastalih s potporom Potprograma MEDIA; u istom je mjesecu organiziralo i višednevnu *online* radionicu pod nazivom *Kućna škola filma* kojom je stavljen naglasak na filmsku pismenost, kao i osvještavanje gledateljskog iskustva. Pa ipak, najvažniji program koji se uspio u tom razdoblju ostvariti bilo je Autokino koje je Art-kino sa svim potrebnim epidemiološkim mjerama opreza organiziralo tijekom svibnja u suradnji s udružom Filmaktiv na parkiralištu Beretich. Održale su se tri besplatne subotnje projekcije, prikazala se tri filma, broj vozila je, doduše, bio ograničen, ali je zato interes publike bio izniman. Programi su privukli i iznimnu medijsku pozornost jer su u tom trenutku bili jedini javni događaji na otvorenom u Hrvatskoj. Nakon ukidanja mjera predostrožnosti, Kino je nastavilo sa svojim uobičajenim aktivnostima, no u ograničenim uvjetima – manji broj projekcija i limitiran broj publike – zbog dezinfekcijsko-higijenskih propisa. Prvi na popisu redovnog kino programa koji se uz izmijenjene uvjete počeo odvijati u spomenutim uvjetima bilo je *Ljetno Art-kino* koje se održava na otvorenom, u dvorištu Kapucinskog samostana, a koje se ove godine održavalo tijekom čitavog ljeta, bez uobičajene pauze od kraja srpnja do početka rujna, koja se koristi za redovito održavanje prostorija Art-kina. Drugi događaj bio je prvo izdanje *Riječkog filmskog foruma (RIFF)*, filmsko-diskurzivne smotre koja se odvila krajem kolovoza i početkom rujna, a u prvotnoj zamisli trebala se održati krajem ožujka.

Na redovnom filmskom programu Art-kina, koji sačinjavaju filmovi hrvatske, europske te svjetske produkcije, i ove su godine svoje mjesto našla umjetnička ostvarenja nominirana, kao i ona nagrađena brojnim filmskim nagradama, a održano je i jedno posebno događanje. Sveukupno je upriličena 641 projekcija, od čega 451 javna te 190 projekcija za škole i vrtiće. Broj programa održanih u prošloj godini je 222, od čega 187 dugometražnih i 34 kratkometražna te jedan koncert. Ukupan broj prikazanih naslova je 372, a publika je mogla birati između 187 dugometražnih i 185 kratkometražnih filmova. Najgledaniji u ovom razdoblju je film južnokorejskog redatelja Bong Joon-hoa *Parazit*, a pogledalo ga je ukupno 1.296 gledatelja. Potom slijede dva dokumentarna filma: *Kumek* s 484 gledatelja te *Medena zemlja* s 412 gledatelja. Od filmova namijenjenih školskom uzrastu najgledaniji je bio *Dnevnik Diane Budisavljević* kojeg je pogledao 851 učenik/-ica srednjih i osnovnih škola. U prošloj godini u Art-kinu je održano i devet premijera sljedećih filmova: *Glas*, *Nevidljivi grad*, *Nek bude svjetlo*, *Tereza37*, *Mater*, *Mare*, *O jednoj mladosti*, *Kumek* i *Galeb*, a premijerno su prikazane prve dvije epizode treće sezone serije *Novlne* koja se

snimala u Rijeci i okolici. Putem premijera Art-kino i dalje nastavlja svoju misiju sudjelovanja u promociji i vidljivosti hrvatskog, ali isto tako i lokalnog (dakle, riječkog) filmskog stvaralaštva, s ciljem poticanja i osnaživanja audiovizualne djelatnosti, odnosno filmske kulture.

Tri najgledanija kinotečna programa u prošloj godini bili su *Kultno kino* (sa svojim potprogramima *Kino klasik* i *Kultne komedije*), zatim *Godina Federica Fellinija te Sjećanje: Ennio Morricone*. Stogodišnjica pak rođenja Fellinija više je nego idealna prilika da se autoru posveti čitava godina, uvezši u obzir njegov istovremeno raznovrstan i bogat filmski opus, kako djelima tako i njihovim nagradama, kao i činjenicu da je ovaj prostor, pored onih filmskih, oduvijek bio u čvrstim vezama s talijanskim kulturom. Inače, ovaj je redatelj, nesuđeni pravnik, do amblematske uloge u svjetskoj kinematografiji stigao preko cirkuske epizode iz mladosti koja je, kažu filmski kritičari i povjesničari obilježila čitavo njegovo djelo – što bi moglo značiti da je za film potreban određeni pomak u stvarnosti – a sklonost humoru navela ga je da se u svojim počecima posveti formi karikature, stripa, gega i skeča te sadržaju satire (koja često upućuje na *moralne devijacije prikazivana svijeta*), što su također sastavnice svih njegovih filmova, pa i onih iz njegove rane, neorealističke faze (tzv. neorealizam duše). U svom radu često je posezao za pomaćima tako da nikad nije robovao konvencijama, već osebujnim stilizacijama vlastitih zamisli što mu je, u konačnici, i donijelo svjetsku slavu (pridjev *Felinijevski* danas se veže uz značenja: bujno, zalgrano, razbarušeno, raspojasano itd.). U čast ovog velikana ne samo talijanske, već i svjetske kinematografije, Art-kino je odlučilo kroz godinu u sklopu ciklusa prikazati sljedeće filmove: *Slatki život* (*La dolce vita*, 1960.), *Klaunovi* (*I clowns*, 1970.), *Osam i pol* (8½, 1963.), *Dangube* (*I vitelloni*, 1953.), *Giulietta i duhovi* (*Giulietta degli spiriti*, 1965.), *Ulica* (*La strada*, 1954.), *Casanova* (*Il Casanova di Federico Fellini*, 1976.) i *Satyricon* (1969.). Što se prikazanih filmova tiče, plan je uspio u cijelosti, ali je došlo do izvjesne promjene u rasporedu prikazivanja jer su po zamišljenom planu prikazana prva dva filma, a ostali su naslovi zbog pandemije koronavirusa isprva odgođeni pa zatim prikazani u, za tu priliku, prilagođenim programskim formatima (*Autokino i Fellini srijedom*).

Kinotečni program *Sjećanje: Ennio Morricone*, kao što i sam naziv kaže, in memoriam je prošle godine preminulom filmsko-glasbenom autoru i eksperimentatoru svjetskog glasa koji je tu slavu stekao u tandemu sa Sergiom Leoneom, zbog čega su se na programu našla četiri filma koja su postala zaštitni znak tzv. spaghetti-western žanra. Inače, sam Morricone je u glazbenom izričaju bio neizmjerno raznovrstan i nepredvidiv pa je u jednom trenutku postao najtraženiji skladatelj filmske glazbe u Italiji, a često je suradivao i s drugim europskim te američkim autorima. Popis ljudi s kojima je radio prilično je dug, a to se odrazilo i na Morriconeov opus koji broji preko petsto filmskih i televizijskih naslova, a ako znamo da je autor skladao tzv. ozbiljnu glazbu, kao i muziku za izvođače popularne glazbe, pisao jazz skladbe, svirao u jednom od prvih isključivo eksperimentalnih sastava... onda se tu radi o zbilja raznovrsnom i nepredvidljivom talentu.

Kultno kino se na programu Art-kina nalazi od rujna 2016. godine, a sadržaj je ovog projekta prikazivanje umjetnički bitnih, generacijski obilježenih ili na druge načine istaknutih filmskih ostvarenja uz uvodnu riječ filmskog stručnjaka. Nalme, prije svake projekcije publiku se u obavijesnom izlaganju upućuje u osobitost filmskih elemenata koji su obilježili pojedini film, uvodi u društveno-kulturalni kontekst njegovog nastanka te daje posebne zanimljivosti o režiseru, glumcima, snimanju i slično, kako bi se sa striktno filmske strane dao širi uvid u pozadinu filma, ali isto tako i ohrabriло pojedince da se i sami upuste u istraživanje svojih kulturnih naslova. Program se pokazao vrlo uspješnim jer svaka projekcija privuće brojnu, generacijski šaroliku publiku, koju, treba istaknuti, većinom čine mlađi.

Kino klasik je potprogram *Kultnog kina* s kojim je Art-kino krenulo početkom 2019. godine kako bi se, jednostavno rečeno, izašlo u susret gledateljima željnim omiljenih filmova, dakle filmova njihove mladosti ili onih naslova koji su na neki način obilježili njihove živote. Kao i filmsku umjetnost, uostalom.

Kultne komedije, kao još jedan potprogram *Kulnog kina*, na programu su se našle prošlog ljeta u još jednom izdanju *Ljetnog Art-kina* kao odgovor nimalo vedrim vlijestima, ali i kao prilika da se na velikom platnu pogledaju filmovi najzahtjevnijeg među filmskim žanrovima čiji humor vrijeme nije pregazilo.

Autokino zajednički je projekt Art-kina i udruge *Filmaktiv*, a održava se na parkiralištu Beretich koje se nalazi iza bivšeg kina Teatro Fenice. Prvo prikazivanje bilo je održano u studenom 2016. godine, a film otvorenja je bio treći cjelovečernji naslov klasika sedme umjetnosti Orsona Wellesa: *Stranac*. Filmovi se projiciraju na velikom platnu ili na zidu spomenutog kina, a specifičnost događanja je u tome što se zvuk prenosi isključivo putem radijske frekvencije. Cilj ovog projekta je obogaćivanje kulturne ponude grada jer nudi mogućnost gledanja filmskih klasika iz automobila na za to predviđenoj lokaciji, ali omogućava i nemotoriziranom dijelu publike da uživa u projekcijama filmova na otvorenom u specifičnom ambijentu.

Kino učionica je program koji Art-kino već četvrtu godinu provodi u suradnji s Centrom za ženske studije pri Filozofskom fakultetu u Rijeci, uz podršku Grada Rijeke, Odsjeka za kulturne studije i FFRI-a. Program se ove godine održavao pod nazivom: *Feminizam i filmska romansa*, a sama predavanja pružila su zanimljiv okvir za upoznavanje publike, pored filmskih, s društvenim i kulturnim pitanjima. Suradnja s obrazovnim institucijama kino program širi prema osobama koje nisu nužno filmofili pa se ciklus ističe kao nužan uvjet edukacije u kulturi.

Redovni program Art-kina u 2020-oj godini započeo je 08. siječnja prikazivanjem filmova iz redovne distribucije među kojima je prošlogodišnji dobitnik Oscara (a 2019. Zlatne palme) južnokorejska drama *Parazit* te dva vrlo zapažena filma: biografski dokumentarac *Pavarotti* i obiteljska drama britanskog veterana Kena Loacha *Oprostite, mimošli smo se* (BAFTA-ina nominacija za najbolji film). U nastavku mjeseca na repertoaru su se našli dokumentarni filmovi *Medena zemlja* (preko trideset festivalskih nagrada; nominacija za Oscara) i *Diego Maradona* te biografska drama hvaljenog američkog redatelja Terrencea Malicka *Skriveni život*. U sklopu Obiteljskog programa prikazani su filmovi *Špijunaža i kamuflaža* te *Dolittle*.

10. siječnja završeno je prikazivanje ciklusa *Vikend s Burtonom*, s kojim se krenulo u prosincu 2019. godine, uz autorov kulni film *Batman* (1989.). Inače, filmovi o ovom strip junaku snimali su se još od 40-ih godina prošlog stoljeća, pa ipak novina ovog filma za doba u kojem je sniman bila je u scenariističkoj grandioznosti prikaza ambijenata (Oscar za scenografiju) koji su u najboljoj mjeri uspjeli dočarati groteskne vizije ovog autora neiscrpno nadahnutoj poetikom ekspresionizma i estetikom filmova strave kao njegovim stalnim stilskim opsesijama. Popularnosti filma svakako je pridonijela i dotad najosebujnija interpretacija lika Jockera koju je utjelovio Jack Nicholson.

Sljedeći događaj, koji se odvio 20. siječnja i kojem je Art-kino posvetilo posebnu pažnju, bilo je otvaranje cjelogodišnjeg ciklusa filmova Federica Fellinija, pod nazivom *Fellinijeva godina*. Večer je započela okruglim stolom na kojem su sudjelovali sveučilišni profesori i filmski djelatnici Saša Stanić, Boris Ružić te Nikića Gilić koji su gledateljima istaknuli značaj autorovog djela i njegovu doista iznimnu ulogu u razvoju svjetske kinematografije, odnosno utjecaj na druge redatelje širom planete. U nastavku večeri prikazan je evergrin *Slatki život*, prvi redateljev film koji je izašao iz okvira neorealizma i suvereno (Grand prix u Cannesu) najavio novu, modernističku fazu u autorovom stvaralaštvu koja je očište kamere sa zapuštene provincije i nadanja malih ljudi usmjerila prema životu velegrada, a tematsko žarište postavila na pojedince koji prolaze kroz križ identiteta. Tako je spomenuti film zaigrana kritika zasićenog društva ispunjenog dosadom u potrazi za senzacijama, a prati jedan dan u životu novinara Marcella Rubinija (Marcello Mastroianni) okruženog glamurom i spektaklom s kojim se više ne može identificirati zbog svoje duhovne impotencije, stoga se i sam naslov filma iz žanrovske odrednice romantičnog pažljivijim isčitavanjem radnje promeće u ironiju.

Srijeda, 22. siječnja, bila je rezervirana za prvu ovogodišnju premijeru, a prošlu je godinu čast da otvori sezonom pripala filmu *Glas hrvatskog redatelja i scenarista Ognjena Sviljičića* koji je svoju svjetsku premijeru imao na jednom od najvažnijih azijskih festivala, onom u Busanu. Autoru je ovo inače prvi film nakon petogodišnje pauze, što i ne treba posebno čuditi ako se zna kako je zadnjih godina bio posvećeniji scenarističkom radu na filmovima drugih redatelja (S. Golubović, D. Kozole, D. Bajić...). Sam film *Glas* ponovo se vraća pojedincu (*Armin, Oprosti za kung fu*) putem kojeg se poput laksus papira propituju stavovi ili, bolje, predrasude određene sredine u kojoj se protagonist zatiče, kao i njegovo snalaženje s izazovima koji mu se u njoj nameću. Premijeri su prisustvovali režiser filma, direktor fotografije Marinko Marinkić te glavni glumac Franko Jakovčević.

U subotu, 25. siječnja, pred punom kino dvoranom održana je premijera nove, treće i završne sezone serije *Novine* u režiji Dalibora Matanića i iz pera novinara i književnika Ivice Đikića. Serija se, kako je već spomenuto, snimala u Rijeci i na drugim lokacijama Primorsko-goranske županije, a kako se prikazuje na najgledanijem svjetskom streaming servisu Netflixu, ona je ujedno i prozor u svijet ovim krajevima. Premijeri su pored redatelja, producenata i članova filmske ekipe prisustvovali i naši brojni sugrađani i sugrađanke koji su sudjelovali u nastanku serije.

27. siječnja, u ponedjeljak, Art-kino je tradicionalno obilježilo *Dan sjećanja na holokaust* koji se obilježava na datum kad su vojnici Crvene armije ušli u koncentracioni logor Auschwitz-Birkenau i time postali prvi izvanjski svjedoci najvećeg zločina u ljudskoj povijesti. Art-kino je za tu priliku odabralo dobitnika *Zlatne Arene* za 2019. godinu na Pulskom filmskom festivalu, *Dnevnik Diane Budisavljević* u režiji Dane Budisavljević.

Idućeg dana Kino je obilježilo prvu godišnjicu smrti novinara i karikaturista u Novom listu Miše Cvijanovića. Za tu je priliku odabran film Cvijanovićevog omiljenog redatelja Gilla Pontecorva *Veliki plavi put* (*La grande strada azzura*, 1957.). To je bio i prvi cijelovečernji film ovog velikana talijanskog filma s legendarnim francuskim glumcem Yvesom Montandom i talijanskom glumačkom zvijezdom Alidom Valli. Film je, inače, sniman na području grada Crikvenice i prvi je od dva projekta koja je redatelj radio u Jugoslaviji, a nastao je prema kratkoj priči *Squarcio* talijanskog pisca Franca Solinasa koji je bio čest ko-scenaristički Pontecorvov suradnik, a napisao je i scenarij za njegov najpoznatiji film *Bitka za Alžir*. Program je ostvaren u suradnji s talijanskim filmskom ustanovom Instituto Luce Cinecittà iz Rima.

U srijedu, 29. siječnja, održala se premijera dokumentarno-eksperimentalnog filma snimanog u Rijeci *Nevidljivi grad* (*La materia non conta*) francuskog režisera Pierra Commaulta, u produkciji riječke udruge Filmaktiv.

Narednoga dana, 30. siječnja, započela je i nova sezona *Kino učionice*, programa u organizaciji Centra za ženske studije pri Filozofском fakultetu u Rijeci, a svoju je novu akademsku sezonu otvorila okruglim stolom naziva *Feminizam i filmska romansa* čije su gošće i gost bili dramaturginja Nataša Antulov, etnologinja Tea Škokić i kulturolog Boris Ružić, a razgovor su moderirale Dubravka Dulibić Paljar i Marija Katalinić.

Svakako najvažniji dogadjaj veljače bilo je trinaesto gostovanje festivala *Filmske mutacije: Festival nevidljivog filma* u razdoblju od 6. do 9. veljače pod nazivom *Kinosraz! Film + Moć* koju je prošle godine umjetnička organizacija Film-protufilm koju predvodi filmologinja Tanja Vrvilo radila u suradnji s Art-kinom, a u sklopu programske pravce *Doba moći* projekta Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture. Na programu se našao zbilja raznovrstan sadržaj, a sastojao se od gostovanja poznatih svjetskih umjetnika, filmskih kritičara i filozofa preko filmskih i glazbenih premijera te simpozija do projekcija rijetko prikazivanih, teško dobavljivih, avangardnih i kontroverznih filmskih djela.

Prvog dana festivala, kao njegovo svečano otvaranje, premijerno je prikazan kontroverzni film *Sloboda* (*Liberté*, 2019) katalonskog redatelja Alberta Serre uz, dakako, prisustvo samog autora, kao i katalansko-njemačkog filozofa te filmskog teoretičara Alexandra Garcie Düttmanna, koji je i jedan od glumaca u filmu, a s kojim je u kratkom uvodnom i poduzećem zaključnom razgovoru publici objašnjavao svoje umjetničke poglede na stvarnost, ali i na umjetnost samu. Od ostalog programa toga dana valja izdvojiti djelo *Film ili moć* (1970.) jugoslavensko-hrvatskog avantgardnog umjetnika (od kraja 60-ih živio u egzilu), pripadnika EXAT-a i Zagrebačke škole crtanog filma, Vlade Kristla.

Drugog dana festivala zvijezda večeri je bio majstor umjetničkog *undergrounda*, američki režiser s talijanskim adresom, Abel Ferrara koji je riječkoj publici premijerno predstavio svoj film *Tommaso* (2019) u kojem glavnu ulogu tumači njegov glumački alter-ego Willem Dafoe. Pored Ferrare, samoj premjeri nazočili su i njegovi česti suradnici kako na filmskim, tako i na glazbenim projektima: Joe Della (kompozitor), PJ Delia (pjevačica), Paul Hipp (glumac i glazbenik) te Cristina Chiriac (glumica).

Treći dan festivala započeo je simpozijem naziva *Moć kinosraza* na kojem su sudjelovali hrvatski vizualni i filmski umjetnici Dan Oki i Sandra Sterle, francuski filmski autor Paul Grivas, američki kustos i filmski kritičar Jonathan Rosenbaum, glumica i producentica Montse Triola, Albert Serra i Tanja Vrilo, a razgovor je tekao od pitanja kinopoetika i njihovog odnosa prema politici do odnosa politike prema kinoprodukciji. Program je potom nastavljen zabranjenim iranskim predrevolucionarnim filmovima, u koji je uvod dao Jonathan Rosenbaum, i filmovima koji propitaju revolucionarni filmski rad Jean-Luc Godarda o čemu je više govorio njegov nećak Paul Grivas. Dan je završio kino koncertom filmske grupe Abel Ferrara and The Band. (Filmski materijal koji je nastao za vrijeme koncerta, a prije toga i tonske probe, sam Ferrara iskoristio je za svoj dokumentarni film *Sportin' life* koji je svoju premijeru imao na prošlogodišnjoj Mostri.)

Nedjelja, ili zadnji dan festivala, bila je posvećena nepoznatim, zabranjenim i kontroverznim filmovima od kojih svakako treba izdvojiti dva remek-djela iranskog redatelja Ebrahima Golestana (*Bregovi Marlika te Cigla i zrcalo*), dokumentarni film *Krik Leobarda López Aretchea o krvavim studentskim pobunama u Meksiku 1968. godine* i Pasolinijevo testamentalno djelo (*opus magnum*) *Salò ili 120 dana Sodome*.

U utorak, 12. veljače, u atriju Art-kina, u sklopu programa *Film izvan okvira*, održano je predstavljanje prve knjige iz buduće trilogije veterana hrvatske filmske kritike Nenada Polimca *Život u filmu 1: Uzori i dosezi*, koje su svojevrsni suma summarum autorovog bavljenja filmom kao filmski kritičar, urednik i novinar. Razgovor s autorom moderirao je sveučilišni profesor i, također, filmski kritičar Dejan Durić. U nastavku programa prema autorovom izboru prikazan je film Branka Bauera *Licem u lice* (1963.), koji je prikazan u suradnji s Hrvatskom kinotekom.

Valentinovo je pak proslavljen u *Dupli spoj* Billyja Wildera, a u sklopu programa prikazane su dvije komedije ovog majstora filmske komike u kojima glavne uloge igraju isti glumci, onodobne zvijezde Hollywooda, Jack Lemmon i Shirley MacLaine: *Apartman* (1960; kuriozitet je nominacija za Oscara oboje glavnih glumaca) te *Slatka Irma* (1963.). Uvod u filmove dao je filmski kritičar Dragan Rubeša.

U subotu, 15. veljače u dvorani Art-kina održana je riječka premijera višestruko nagradjivane slovačke drame *Nek bude svjetlost* (2019.) redatelja i scenarista Marka Škopa koja kroz priču o obiteljskoj krizi kojoj je, isprva se čini, uzrok tipično tinejdžerski-problematično promišljanje svijeta, ali se ubrzo ispostavlja da je problem mnogo dublji jer uključuje širu društvenu zajednicu i njezino oslanjanje na nacionalizam i ksenofobijsku kao poželjne društvene vrijednosti, a koja kao jednu od manifestacija ima pojavu paramilitarističkih skupina koje teroriziraju nepoželjne/nepočudne pojedince. O samoj društvenoj pojavi u gotovo svim zemljama Srednje (i Istočne) Europe te o snimanju filma, njegovoj važnosti da ga se snimi, kao i o problemu pronađaska glavnog glumca

govorio je sam autor, koji je riječkoj premijeri prisustvovao u društvu producentice, ujedno i komontažerke filma, Marine Andree Škop. Razgovor sa slovačkim redateljem moderirao je riječki producent i redatelj Aleš Suk.

19. veljače s redovnom kinodistribucijom startao je dokumentarni film švedskog autora Henrika Georgssona *Stieg Larsson – Čovjek koji se igrao vatrom* (2018.) o piscu bestseler trilogije *Millennium* prema kojoj je nastala i filmska trilogija (prvo u Švedskoj, kasnije i u američkoj produkciji). No u ovom dokumentarnom filmu istražuje se njegov nepoznat dio biografije koji u sebe uključuje karijeru istraživačkog novinara Larssona – od grafičkog dizajnera u novinskoj agenciji do urednika antifašističkog tjednika *Expo* – čiji je rad bio posvećen beskompromisnom i gotovo opsesivnom istraživanju djelovanja ekstremnih desničarskih grupacija u Švedskoj. Nakon projekcije filma održan je razgovor s Marinom Baničević i Sašom Stanićem, autorskim dvojcem filma *Viva Ludež: Razgovor s trojicom od Ferali*, koji su u kontekstu teme filma govorili o šireeuropskoj pojavi ekstremnih desničarskih, neonacističkih skupina. Program je održan u suradnji s udružom Restart koja se bavi produkcijom te distribucijom domaćih i svjetskih dokumentarnih filmova.

20. veljače pak, a u sklopu programa *Fellini 1920-2020* prikazan je, prikladno kamevalskom razdoblju, redateljev film *Klaunovi*, jedno od prvih dokufikacijskih djela koje je posvećeno autorovoj fascinaciji klaunovima i kulturi cirkusa koji se, i inače, provlači kroz čitav redateljev opus. Uzevši u obzir njegovu cirkusku epizodu iz mладosti koja je, kažu, odredila Fellinijev životni poziv, ne iznenađuje odluka autora da film posveti uzroku svoje inspiracije.

U sklopu *Obiteljskog programa*, u četvrtak, 27. veljače održana je prezentacija filmova nastalih na *Putujućim filmskim radionicama* koje Art-kino radi u suradnji s riječkim osnovnim školama od jeseni 2015. godine, ali o tome više u dijelu *Škola u kinu*.

Kino učionica u veljači je nastavljena dvama programima: *Turn me on Goddammit! ili Ni svetica ni kurva*, koji je održan 03. veljače, pod vodstvom scenaristice i dramaturginje Jasne Jasne Žmakić te *Pogled ispod oboda*, 17. veljače, pod vodstvom sveučilišne profesorice FFZG-a Janice Tomicić.

U redovnoj distribuciji za veljaču na programu Art-kina našli su se sljedeći filmovi: *Svjetionik* (2019.), *Jadnici* (2019.), *Tuga i slava* (2019.), *Razbijaćica sustava* (2019.), *Zagrebački ekvinocij* (2019.) te *Bogu hvala* (2018.), dok su se u sklopu redovnog programa za najmlađe prikazivala tri animirana filma: *Sonic super jež* (2020.), *Kapetan Sabljozubi i magični dijamant* (2019.) te *Playmobil film* (2019.).

Početak ožujka donio je najtraženije naslove od strane publike Art-kina, što podrazumijeva sljedeće naslove: *Parazit*, *Joker* i *Bilo jednom... u Hollywoodu*, a započelo je i prikazivanje novog filma braće Dardenne *Mladí Ahmed* (Zlatna palma za režiju; 2019.). U sklopu pak redovnog programa za obitelj i najmlađe počeo se prikazivati animirani film *Naprijed* (2020.).

Od triju planiranih radionica Kino učionice za ovaj mjesec održana je 05. ožujka prva: *U potrazi za Drugim – romanse Erica Rohmera* pod vodstvom filmske kritičarke Višnje Vukašinović.

Jedini program koji se u ožujku uspio održati u cijelosti, odnosno uopće, bio je od 5. do 9. ožujka šesto izdanje Ženjačnih dana u organizaciji Kino mreže, a povodom obilježavanja Međunarodnog dana žena. Prošlogodišnji program donio je tri nagradivana filma različitih žanrova: francusku romantičnu dramu smještenu u 18. stoljeće *Portret djevojke u plamenu* (najbolji scenarij) i Queer palma – Cannes; 2019.), američku dramediju na rubu političke korektnosti *Podržite djevojke* (2018.) te islandsku dramu/komediju o klasnim nadmudrivanjima *Miljeko* (2019.).

U skladu s uputama Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske od 12. ožujka 2020, Art-kino je odgodilo sve redovne i posebne projekcije i programe zakazane od 12. ožujka do 14. travnja

2020. Slijedom odluke otkazani su svi filmovi iz domaće distribucije te posebni programi koji su bili na rasporedu, krenuvši od *Kino klasika* i filma *Do posljednjeg daha* (1960.) Jean-Luca Godarda (uvod u film: kulturolog Boris Ružić), koji se trebao održati 12. ožujka, preko *Kultnog kina* i filma *Divlje horde* (1969.) Sama Peckinpaha (uvod u film: filmski kritičar Dragan Rubeša), koji se trebao održati 17. ožujka, te *Fellinijeve godine* i filma *8 i pol* (1963.) Federica Fellinija (uvod u film kroatist: Saša Stanić), koji se trebao održati 19. ožujka, do zaključno prvog izdanja *Riječkog filmskog festivala* (RIFF) koji se trebao održati od 25. do 29. ožujka 2020. u sklopu Doba moći, jednog od sedam programskih pravaca projekta Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture.

Tijekom razdoblja u kojem su vrata Art-kina zbog proglašenja epidemije koronavirusa bila zatvorena za javnost – od 12. ožujka do 18. svibnja – a javna ustanova u kulturi bila onemogućena normalno djelovati, Kino je ipak nastavilo s radom putem svoje web stranice i društvenih mreža. Prva od aktivnosti u izmjenjenim okolnostima bila je pronaći kanal kojim bi se svojoj publici omogućio pristup art-filmovima, unatoč zatvorenim vratima dvorane za projekcije. S tom mišlju na umu Kino se posvetilo prikupljanju i dijeljenju vrijednih, a besplatnih filmskih sadržaja dostupnih putem platformi distributera s kojima inače suradujemo (poput Kina Mediteran, Restata, Factuma, Filmaktivna, Zagreb Film Festivala i drugih).

Nadalje, Art-kino je postiglo dogovor i s međunarodnom online platformom art i nezavisnih filmova MUBI kako bi se posjetiteljima pružila mogućnost tromjesečnog besplatnog uživanja u filmovima koje taj servis nudi. Za tu je prigodu MUBI izradio posebnu domenu (mubi.com/art-kino) kojoj su mogli pristupiti samo posjetitelji Art-kina (riječ je o jedinstvenoj inicijativi namijenjenoj mreži europskih kina Europa Cinemas, koje je Art-kino dugogodišnji član). Inače, MUBI je vodeći filmski online servis za sve ljubitelje sedme umjetnosti koji u svojoj ponudi objedinjuje platformu filmova na zahtjev, društvenu mrežu i online filmski časopis te gledateljima nudi probranu listu filmova iz cijelog svijeta i iz svih razdoblja filmske umjetnosti, obuhvaćajući žanrovske gotovo sve pravce i vrhunce te predstavlja pozitivnu nadogradnju ponude kinoprikazivača koji potiču gledanost domaćeg, europskog, nezavisnog te umjetničkog vrijednostima orijentiranog suvremenog i klasičnog filma. Suradnja s platformom MUBI bio je jedan od načina Art-kina da ostane blizak svojoj publici, podižući dio svojih djelatnosti u online sfere dostupne svim posjetiteljima, iz sigurnosti njihova doma. Ovaj je projekt ujedno bio i prilika za širenje baze korisnika koji primaju novosti putem newslettera o programima Art-kina jer su upravo pomoći njega zainteresirani pojedinci mogli pristupiti spomenutoj stranici. Time, značajem i opsegom, jačaju se komunikacijski kanali Kina koji postaju atraktivniji i zanimljiviji publici.

Art-kino je u svibnju bilo i partnerom u programu *Dan Europe – Velike priče iz malih zemalja* u organizaciji Deska Kreativne Europe – ureda MEDIA iz Hrvatske, Estonije, Latvije, Litve i Slovenije koji je povodom Dana Europe (9. svibnja) gledateljima iz pet spomenutih zemalja osigurao besplatne online projekcije četiriju filmova nastalih s potporom Potprograma MEDIA. Od 8. svibnja zainteresirani su ljubitelji filma mogli gledati četiri naslova (ko)producirana u pet zemalja članica potprograma MEDIA koji su osvojili mnogobrojne nagrade na međunarodnim filmskim festivalima: hrvatski Zvizdan Dalibora Matanića, litvanski Mostovl vremena Audriusa Stonysa i Kristiūne Briede, slovenski Nočni život Damjana Kozolea i estonski Prevaranti Valla Toomle.

Potom se pristupilo reorganizaciji dogovorenih programa, u prvom redu vezanih uz *Riječki filmski festival*, kao i druge programe Europske prijestolnice kulture, poput *Dječje kuće*, što uključuje kontaktiranje partnera i provjeru drugih mogućih termina održavanja manifestacija i programa te posebnih okolnosti novih termina. Nastavljena je i komunikacija s Rijekom 2020 i Odjelom za kulturu Grada Rijeke vezana uz novonastalu situaciju te slanje različitih izvještaja prema Rijeci 2020.

Nastavljeno je dnevno objavljivanje različitih sadržaja na društvenim mrežama (Facebook, Instagram i Twitter) kako bi se očuvala prisutnost Art-kina u medijskom i internetskom prostoru te

održao kontakt s publikom, kao i s usklajivanjem hrvatske i engleske inačice mrežne stranice Art-kina, pripremama i prijevodima sinopsisa za filmove, lekturama i korekturama tekstova i prijevoda te radom na mrežnoj stranici *Riječkog filmskog foruma*.

U suradnji s Filmskom nagradom LUX koju dodjeljuje Europski parlament i programom Venecijanskog filmskog festivala *Giornate degli Autori* (Autorski dani), već desetu godinu održava se velika inicijativa *27 TIMES CINEMA* koja je 27 mladih europskih kinofila odvela na Venecijanski filmski festival. Ti su mladi postali dijelom žirija programa *Giornate degli Autori*, kojim je prošle godine predsjedao izraelski redatelj Nadav Lapid, i dodijelili su nagradu (*GdA Director's Award*) najboljem filmu ove dinamične i raznolike selekcije (*The Whaler Boy*, Philipp Yuryev). Povrh toga, od prošle jeseni odabrani kandidati bili i aktivno uključeni u promociju nove Nagrade LUX europske publike (*LUX Audience Award*) koju dodjeljuje Europski parlament i Europska filmska akademija. Art-kino je i prošle godine, pored ostalih kina u Hrvatskoj, dobilo poziv da se uključi u inicijativu te odabere troje kandidata/-kinja koji zadovoljavaju određene kriterije, a upravo je kandidatkinja izabrana od strane Art-kina postala prošlogodišnja članica žirija te ambasadorica Hrvatske i Art-kina u sklopu programa *27 TIMES CINEMA*. Riječ je o trećem odabiru kandidata na razini cijele Hrvatske po preporuci Art-kina.

Postupno otvaranje Art-kina započelo je 27. travnja s radom Specijalne filmske knjižnice, prve takve vrste u Hrvatskoj koja je posvećena informiranju, istraživanju i učenju o filmskoj umjetnosti. Fond Knjižnice vrlo je raznolik te trenutno broji tri inventarne zbirke koje obuhvačaju knjige s gotovo 800 naslova podijeljene u Opću i Referentnu zbirku, gotovo 600 časopisa zbirke Periodika u 19 naslova te Audiovizualnu zbirku koja sadrži preko 400 DVD-a suvremenih i klasičnih filmskih naslova. Fond se kontinuirano nadograduje, a grada je dostupna članovima Filmskog kluba Art-kina. Prema podacima dobivenima putem Sustava statističkih podataka o knjižnicama koju izdaje Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu filmska knjižnica Art-kina najefikasnija je specijalna knjižnica u Primorsko-goranskoj županiji.

Početkom petog mjeseca, točnije od 04. do 08. svibnja, u organizaciji Art-kina održana je besplatna petodnevna *online* radionica filmske pismenosti pod nazivom *Kućna škola filma* koju je vodio sveučilišni profesor i filmski kritičar Dejan Durić. Zbog velikog interesa sudionika, naknadno je u istim danima dodan još jedan termin radionice, što je u konačnici rezultiralo s 40 polaznika, dok je sveukupno bilo više od 90 prijava za istu. Radionica je bila podijeljena u pet jednosatnih termina, putem aplikacije Zoom, tijekom kojih su polaznici upoznavani s osnovnim elementima teorije filma – od okvira i kadra do zvuka i montaže – kako bi, u konačnici, postali osvješteniji i upućeniji gledatelji filmskih djela. Opći teorijski okviri bili su upotpunjeni praktičnim primjerima iz svijeta filma, a radionica se odvijala uz zajedničku analizu pojedinih elemenata filmskog jezika te diskusiju sudionika i mentora. Pokretanje *Kućne škole filma* proizašlo je iz potrebe prilagodbe institucije *Izazovnim vremenima* koja su filmsku (no ne i samo filmsku) publiku usmjerila ka *online* sferi, kao i činjenice da je u vremenu održavanja radionice boravak u prostorima Art-kina bio onemogućen zbog već spomenute epidemije, ali još više zbog ustrajnosti Art-kina u svojoj misiji isticanja važnosti gledanja umjetničkim vrijednostima usmjerenih filmova te istovremenog osvještavanja tih vrijednosti. Prednost u prijavama na radionicu imali su članovi i članice Filmskog kluba Art-kina te nastavnice i nastavnici koji u sklopu svojih obrazovnih aktivnosti imaju i medijsku kulturu, čime je *Kućna škola filma* poslužila i kao nadogradnja te dodatni poticaj u širenju znanja i refleksije o filmu u školama.

Nadalje, Art-kino je u sudjelovalo u *online* radionici koja se odvijala u okviru projekta CLIC - *Kružni modeli ulaganja u ponovnu uporabu kulturne baštine* (CLIC – Circular models Leveraging Investments in Cultural heritage adaptive reuse), financiranog iz EU programa HORIZON 2020 (OBZOR 2020 – program Europske unije za istraživanje i inovacije). Radionica je bila podijeljena u šest termina, a održavala se u razdoblju od 28. travnja do 19. svibnja. Predmet interesa radionice bila je Dječja kuća, a kroz razradu korištenja jednog od obnovljenih objekata kulturne baštine,

organizator i predavač iz ICHEC škole menadžmenta u Bruxellesu polaznike su upoznati s alatima vezanim za razvoj poslovnog modela koji mogu biti primjenjivi u razradi njihovih ideja. Imaće, Rijeka je jedan od pilot projekata CLIC-a (ostali su sudionici: Salerno, Västra Götaland i Amsterdam), čiji je konkretni cilj, kao što i sam naziv projekta kazuje, sanacija i prenamjena industrijske baštine u objekte kulturnih institucija koje tako postaju nova baština grada.

U sklopu zajedničkog projekta Art-kina i udruge Filmaktiv 09. svibnja, a kao odgovor na novonastalu situaciju u kojoj su javna okupljanja bila odgođena do daljnega, uz ishodeno odobrenje Civilne zaštite održano je prvo prošlogodišnje Autokino, što je ujedno bila i prva riječka, ali i hrvatska javna projekcija tijekom spomenute restrikcije, te jedan od prvih javnih kulturnih događaja u Hrvatskoj, a prikazan je film *Dangube* (1953) čime je nastavljen cjelogodišnji program Art-kina Godina Federica Fellinija. Program se održao, već tradicionalno, na parkiralištu Beretich s početkom u 21 sati, dok je broj vozila zbog epidemioloških ograničenja bio limitiran na pedeset. Uz ulaz na projekciju nije se naplaćivao, a posjetitelji su zbog ograničenog broja ulaznica karte trebali rezervirati. Druga projekcija unutar istog programa održala se 16. svibnja na istoj lokaciji, a tom je prilikom prikazan, poslovno rečeno, kamen medaš francuskog novog vala, ali i cjelokupne svjetske kinematografije: *Do posljednjeg daha* (1960) Jean-Luc Godarda, nakon kojeg je uslijedila prava poplava filmova sličnog kreativnog naboja u dosta kratkom razdoblju pa je u filmskopovijesnom smislu čitava dekada šezdesetih godina prošlog stoljeća obilježena novovalovskim pokretima koji su svojim djelima visokih umjetničkih dosega, kao i sām navedeni film, postavili nove standarde kako unutar užestilskih postupaka, tako i šireprodukcijskih načina rada. Uz ulaz na program bio je ograničen na šezdeset vozila. Treće izdanje Autokina održalo se 23. svibnja, također na parkiralištu Beretich, a prikazan je film kulturnog američkog redatelja Sam Peckinpaha *Divlja horda* (1969). To je, svakako, autorovo najpoznatije i najkontroverzni ostvarenje (pored, možda, *Pasa od slame*) kojim je stekao status jednog od najutjecajnijih redatelja toga perioda, a način kojim je prikazao scene nasilja postao je njegovim zaštitnim znakom, kao i normativnim postupkom u filmovima drugih autora (kratki kadrovi, usporeni snimci, brza smjena totala i bližih planova, zasićena kolor fotografija, raskošna mizanscena te paralelna montaža nekoliko usporednih radnji, što u konačnici stvara dojam vizualne atraktivnosti). Film je zbog svojeg izuzetnog uspjeha kod publike obnovio interes za američki vestern koji je tada bio ozbiljno ugrožen popularnošću spaghetti-vesterna, njegovog europskog podžanrovskog rivala.

Nakon gotovo dva i pol mjeseca stanke Art-kino je, na temelju odluke Stožera civilne zaštite o ublažavanju epidemioloških mjera, ponovno otvorilo svoja vrata za javnost u utorak, 26. svibnja, započevši svoj rad premijernim prikazivanjem filma *Sinonim* izraelskog redatelja Nadava Lepida, dobitnika Zlatnog medvjeda na Berlinskom filmskom festivalu 2019. godine, koji se na vrlo zanimljiv način pozabavio uvijek osjetljivim pitanjem izbora osobnog identiteta, a u ovom slučaju i društvenog uređenja s kojim se isti poistovjećuju. Broj publike u dvorani zbog preporučenih mjera fizičkog distanciranja u početku bio ograničen na četrdeset.

Pored *Sinonima*, na redovnom svibanjskom programu Art-kina našli su se sljedeći filmovi: *Selfie* (Agostino Ferrente) i *Sitne ribe* (Claudio Giovannesi), a u sklopu Obiteljskog programa *Sune i Sune* (Jon Holmberg) te *Naprijed* (Dan Scanlon).

Lipanski program započeo je ranijim izdanjem *Ljetnog Art-kina* koje se po osmi put održava u dvorištu Kapucinske crkve. Program je započet s prvim danom mjeseca predstavljanjem knjige *Važno je ne plašiti se večernjeg vlaka riječkog publicista Velida Đekića* koja je objavljena u sklopu programa *Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture* u izdanju Art-kina. Knjiga je temeljena na nizu novinskih članaka iz riječke štampe nastalih u turbulentnom razdoblju prije i poslije Drugog svjetskog rata, a rezultat tog istraživanja je spoj riječke kinematografske scene te društvene i političke zbilje tih vremena dat kroz presjek djelovanja samog Art-kina (sve do današnjih dana), a rubno i ostalih – treba naglasiti: nekadašnjih – riječkih kinematografa. Pored spomenutog autora službenoj su promociji knjige prisustvovali filmski kritičar Dragan Rubeša i sveučilišni profesor Saša

Stanić (u ulozi moderatora) koji su se u zajedničkom razgovoru svaki iz svog kuta viđenja dotaknuli tog – doduše manje filmski, a više – povijesno značajnog razdoblja. Nakon promocije uslijedila je projekcija antologiskog hrvatskog filma H-8 redatelja Nikole Tanhofera koji je, napomenuo je autor knjige, svoju riječku premijeru imao upravo u Art-kinu, tj. ondašnjem Kinu Beograd. Dobjitnik Velike zlatne Arene za najbolji film u Puli 1958. godine svoju priču temelji na istinitom događaju, fatalnoj nesreći koju je prouzrokovao nepoznati vozač automobila 1957. godine na autoputu Zagreb–Beograd. Film je zbog niza spretnih scenarističkih i redateljskih postupaka, po prvi put korištenih u tadašnjoj kinematografiji, k tomu i uvjerljivih, stekao iznimnu popularnost kod publike i kod filmske kritike. Film je prikazan u suradnji s Hrvatskim državnim arhivom i Jadran filmom.

Program Ljetnog Art-kina u nastavku mjeseca nadopunjeno je s filmovima *Ona koju zamišljaš* (Safy Nebbou), *Parazit* (Joon-ho Bong), *Gospoda* (Guy Ritchie), *Slučaj Richarda Jewella* (Clint Eastwood), *Mutne vode* (Todd Haynes), *Zviždači* (Corneliu Porumboiu), *Bilo jednom... u Hollywoodu* (Quentin Tarantino), *Jojo Rabbit* (Taika Waititi) i *Nož u leđu* (Rian Johnson), a Obiteljski program naslovima *Haker* (Paul Berg), *Gordon i Paddy* (Linda Hambäck), *Sonic: Super jež* (Jeff Fowler) *Naprijed* (Dan Scanlon) te *Moje neobično ljeto s Tess* (Steven Wouterlood).

12. lipnja, s početkom u 21:30 sati, na Trgu Matije Vlačića Flaciusa u sklopu Dana sv. Vida Art-kino je u suradnji s Gradom Rijekom i Samovar barom organizirao projekciju animiranih filmova iz serije o Profesoru Baltazaru, proizašlih iz radionice Zagrebačke škole crtanog filma, prema originalnoj ideji animatora i režisera Zlatka Grgića. Programom su obuhvaćeni sljedeći naslovi: *Hanibalove Alpe*, *O mišu i satovima*, *Pingvin Čarli*, *Sportski život*, *Ulični svirači te Violeta i Franc*. Inače, lik profesora Baltazara nastao je još 1967. godine, a prva epizoda zvala se *Izumitelj cipela*. Potaknuti njegovim iznimnim uspjehom kod publike, na osnovi početne ideje nastao je čitav serijal koji je rađen u četiri dijela, a ostao je upamćen kao najuspješniji projekt spomenute škole crtanog filma.

26. lipnja upriličeno je, s početkom u 20 sati, premijerno prikazivanje dokumentarnog filma *Ja bi da to imam doma*, autorskog tima Ana Opačić i Noah Kraljević, koje je Art-kino organiziralo u suradnji s Lezbijskom organizacijom Rijeke Lori. Film, koji se bavi pitanjima rodne diskriminacije i nasilja, nastao je u produkciji udruge K-zona u sklopu projekta *Radnopravnost svima!* koji partnerski provode Prostor rodne i medijske kulture K-zona, udruga Lori, Solidarna – Zaklada za ljudska prava i solidarnost te Stichting Centrum Tumba iz Nizozemske. Nakon projekcije uslijedio je razgovor s autorima filma.

Nastavkom ciklusa *Godina Federica Fellinija*, duduše pod izmijenjenim nazivom *Fellinijeve srijede*, započeo je srpanjski program Ljetnog Art-kina u sklopu kojeg se tijekom mjeseca prikazalo pet autorovih filmova. Prvi u nizu bilo je redateljevo remek-djelo *Osam i pol* koji se na programu našao 01. srpnja u 21:30 sati. Sljedećeg tjedna, 08. srpnja, u isto vrijeme, prikazan je film *Giulietta i duhovi*, a 15. srpnja Oscarom nagrađeni film *Ulica* u kojima je vrlo zapažene uloge ostvarila redateljeva životna družica i muza Giulietta Masina. 22. srpnja, u 21:15 sati, prikazan je raskošno kostimirani film *Casanova* s Donaldom Sutherlandom u glavnoj ulozi, dok je kao zadnji film ciklusa 29. srpnja, u istom vremenskom terminu, prikazana istoimena adaptacija satiričnog djela *Satyricon*, pripisanog rimskom dvorjaninu za vrijeme vladavine Nerona Gaju Petroniju Arbiteru. Film je, inače, značio još jedan pomak u autorovu umjetničkom izražaju i prvo je njegovo djelo smješteno u prošlost, kojim se istovremeno kritiziraju navike suvremenog društva.

Ljetni program nastavljen je kinotečnim programom *Kultne komedije* koji je obuhvatilo tri filma, a započet je krimi-komedijom *Riba zvana Wanda*, nastalom prema scenariju legendarnog montipajtonovca Johna Cleesa, prikazanom 03. srpnja u 21:30h. Sljedećeg tjedna, 07. srpnja prikazan je prvi film Kevina Smitha, crna komedija *Trgovci*, kojom je autor u svijet filma uveo nekoliko stalnih likova koji su i sami stekli kulturni status, a sebi pak omogućio ulazak u ozbiljne filmske vode. 24. srpnja u 21:15h prikazan je prema mnogim filmskim kritičarima najbolje djelo još

uvijek aktivnog Woodyja Allena *Annie Hall* nagrađeno na mnogim festivalima i sa značajnim filmskim nagradama. Program *Kultnih komedija* nastavio se i u kolovozu.

Sljedeći program održan u Ljetnom Art-kinu bilo je već tradicionalno gostovanje Kino Mediterana koje se u Art-kinu održava u suradnji s Festivalom mediteranskog filma Split u sklopu kojeg su prikazana dva filma iz novije europske i azijske produkcije, a riječ je o naslovima *Mračne priče* talijanskog dvojca Damiana i Fabiana D'Innocenza, prikazanom 11. srpnja te *Yalda*, noć oprosta iranskog redatelja Massuda Bakshija, prikazanom drugog dana u istom terminu, 21:30 sati.

14. srpnja održano je još jedno izdanje programa *Kultno kino: Kino klasik*, a prikazan je kontroverzni film, sada već klasik vesterna, *Divlja horda* također kontroverznog, a sada već klasika američkog filma *Sama Peckinpaha*.

Na redovnom repertoaru Ljetnog kina prikazani su i sljedeći filmovi: *Zaneseni* (Måns Mårlind i Björn Stein), *Tuga i slava* (Pedro Almodóvar), *Ona koju zamišljaš* (Safy Nebbou), *Vjeran čovjek* (Louis Garrel), *Zlatna rukavica* (Fatih Akin) i *Corpus Christi* (Jan Komasa), dok je Obiteljski program nadopunjjen s dva nova naslova: *Dolittle* (Stephen Gaghan) te *Kapetan sabljozubi i magični dijamant* (Marit Maoum Aune i Rasmus A. Sivertsen).

Program u kolovozu započeo je odavanjem počasti preminulom talijanskom skladatelju filmske glazbe pod nazivom *Sjećanje: Ennio Morricone* tijekom kojeg je kroz četiri utorka prikazana tzv. *Dolarska ili Čovjek bez imena* trilogija te njezin neformalni epilog *Bilo jednom na Divljem zapadu*, najpoznatiji filmovi spaghetti-vestern žanra u režiji još jedne talijanske filmske legende Sergia Leonea, koji su svoju svjetsku slavu stekli kako autorovom izrazito stiliziranom režijom koja je poništavala postulate klasičnog američkog vesterna, tako i ništa manje stiliziranim i efektним Morriconeovim skladbama koje u sebi pak nisu imale ništa od herojske monumentalnosti kojom se podcrtavala mitska slika junaka Divljeg zapada. Prikazani su, redom, sljedeći filmovi: 04. kolovoza *Za šaku dolara* (1964.), 11. kolovoza *Za dolar više* (1965.), 18. kolovoza *Dobar, loš, zao* (1966.) te 25. kolovoza spomenuti *Bilo jednom na Divljem zapadu* (1968.). Uvod u program, kao i u djelo obojice navedenih autora, na samom njegovom početku dao je stalni suradnik Art-kina i filmski kritičar Dragan Rubeša.

Potom je slijedilo još jedno festivalsko gostovanje pod nazivom *Motovun u Rijeci* koje se održavalo od 06. do 08. kolovoza, a u suradnji s Motovun Film Festivalom. Prikazano je šest filmova, od čega tri kratkometražna: *Posjeta* (Đorđe Vojvodić), *Ljetni post* (Abdenoure Ziane) i *Zmajevi* (Seyed Payam Hosseini) te tri dugometražna filma: *Moj jutarnji smeh* (Marko Đorđević), *Zaposlene djevojke* (Frédéric Fonteyne i Anne Paulicevich) i *Bljelo na bijelom* (Théo Court). Premijeri filma *Moj jutarnji smeh*, inače prošlogodišnjeg dobitnika glavne nagrade Motovun Film Festivala, prisustvovao je glavni glumac Filip Đurić s kojim je nakon projekcije održan prigodan razgovor u kojem je sudjelovala i publika.

09. kolovoza nastavljen je program *Kultne komedije* projekcijom naslova *Zdrpi i zbrisni* Guya Ritchieja, drugim autorovim filmom – nakon *Lopovi, ubojice i dvije nabijene puške* – u kojem se uspješno kombiniraju žanrovi kriminalističkog filma i crne komedije, a 16. kolovoza je program završen prikazivanjem filma *Veliki Lebowski* autorskog dvojca Joelja i Ethana Coena.

Novi naslovi iz redovne distribucije koji su se našli na programu bili su sljedeći: *Svjetionik* (Robert Eggers), *Ema* (Pablo Larraín) i *Plička stoljeća* (Arielle Winograd).

Redovni program Art-kina u novoj sezoni započeo je 12. rujna, a u redovnoj distribuciji našli su se filmovi: *Bog postoji, njeno ime je Petrunija* (Teona Strugar Mitevska) i *Kako biti dobra supruga* (Martin Provost), dok se na Obiteljskom programu našao dugo odgađani film *Mulan* (Niki Caro).

16. rujna svoju riječku premijeru imao je film mladog hrvatskog režisera Jure Pavlovića *Mater* koji je prikazan u Ljetnom Art-kinu s početkom u 20 sati, a samoj projekciji prisustvovali su režiser i glumica Neva Rošić koja je u filmu odigrala upravo ulogu majke. Nakon filma uslijedio je razgovor s gostima, a poslije toga druženje je nastavljeno na bočnim stepenicama Art-kina.

Šesto izdanje revije francuskog novijeg filma *Rendez-vous au cinéma* – programa nastalog u suradnji Francuskog instituta, Hrvatskog audiovizualnog centra i Kino mreže – gostovalo je u Art-kinu od 23. do 26. rujna, a prikazana su četiri filma: prvo dana dokumentarni film *Swagger* Oliviera Babineta, potom satiričnu komediju *Milou u svibnju* proslavljenog francusko-belgijskog režisera Louisa Mallea, zatim obiteljsku dramu *Ljetni sati* Oliviera Assayasa te nagradivanu kriminalističku dramu *Prorok* Jacquesa Audiarda.

Svoj termin u rujnu ima i dugogodišnji međunarodni festival *Manhattan Short Film Festival* s kojim Art-kino uspješno surađuje, a održao se 26. i 27. rujna. Prikazano je devet kratkometražnih naslova iz isto toliko zemalja, a publika iz čitavog svijeta po 23. put je imala priliku glasati za svoga favorita, što je, ujedno, i specifičnost ovog festivala jer od predzadnjeg izdanja vrijeđi pravilo da filmovi odabrani od strane festivalskog žirija ulaze u utrku za Oscara za najbolji kratkometražni film. Ove su godine prikazani sljedeći naslovi: *Siguran prostor* (Jake Robb, Australija), *Štap* (Teppo Airksinen, Finska), *Ispit* (Sonia K. Hadad, Iran), *Bok, Gray* (Nikita Khozyainov, Rusija), *Bijelo oko* (Tomer Shushan, Izrael), *Najlepšica* (Georgi M. Unkovski, Sjeverna Makedonija), *Dva mala dječaka* (Farbod Khoshtinat, Sjedinjene Američke Države), *Maestro* (Florian Babikian i Victor Caire, Francuska) te *Poklon* (Farah Nabulsi, Palestina).

Na samom kraju mjeseca održalo se još jedno, 16. izdanje 25 FPS-a – *Internacionalnog festivala eksperimentalnog filma i videa*. Festival je, inače, prostor za nezavisne i nekomercijalne filmove koji na inovativan način istražuju mogućnosti filmskog jezika, pripovijedanja i samoga medija, a ovogodišnje izdanje bilo je podijeljeno u dva dijela: u prvom terminu, u 18h, prikazivani su dugometražni, a u drugom, u 20h, nagrađeni kratkometražni filmovi. U prvom dijelu programa prikazani su ključno djelo japanskog novog vala i queer filma *Pogrebna povorka ruža* redatelja Toshija Matsumota te politički provokativan iranski dokumentarno-igrani film *Salam Cinema* redatelja Mohsena Makmalbafa, dok su u drugom dijelu prikazani filmovi *Kako razgovarati s mamom* (Dalija Dozet), *Apıyemiye?ki?* (Ana Vaz), *Iz moje pustinje* (Veneta Androva), *Još radikalnije* (Stefano Canapa), *Lažno sunce* (Dorian Jespers), *Kako nestati* (Robin Klengel, Leonhard Müllner i Michael Stumpf), *Erpe-Mere* (Noemi Osselaer), *Testfilm #1* (Telcosystems) i *Shānzài ekrani* (Paul Heintz).

Na programu redovne distribucije Art-kina u listopadu našla su se dva nova naslova: *Pinokio* (Matteo Garrone) i *Mračne priče* (Damiano i Fabio D'Innocenzo), dok su iz prethodnog mjeseca na repertoaru ostali: *Bog postoji, njeno ime je Petrunja* (Teona Strugar Mitevska), *Kako biti dobra supruga* (Martin Provost) i *Mulan* (Niki Caro).

Prošlogodišnji festival Animafest, koji se umjesto u lipanskom terminu iznimno održao krajem rujna i početkom listopada, u Art-kinu je gostovao od 09. do 11. listopada, a na programu su se našli animirani filmovi podijeljeni u tri bloka: prvo dana gostujućeg festivala prikazani su radovi suvremenih mađarskih animatorica: *Limbo-Limbo Travel* Zsuzanne Kreif i Borbále Zétényi, *Ljubav Réke Bucsi*, *Vulkanski otok* Anne-Kate Lovrity, *Zvuk lizanja* Nadje Andrasev i *Sirene* Júlie Tudišco; drugi dan bio je rezerviran za retrospektivu kratkometražnih filmova uvažene japanske animatorice Yoriko Mizushiri, a prikazani su sljedeći filmovi: *Igra bokova* (Shiri Play), *Šetnja u visokim petama* (Kappo), *Boje* (Enyogu), *Sushi, Kuchiroro: More* (Kuchiroro - Umi), *Futon*, *Snježna koliba* (Kamakura), *Veo* (Maku), *Shuta Hasunuma: Teleportacija* (Shuta Hasunuma: Teleport), *Arhitektura zvuka -strujanje zraka* (Audio Architecture - airflow-) i *Takao Kisugi: [UTA TECHNE] Moja luksuzna noć* (Takao Kisugi: [UTA TECHNE] My Luxury Night); trećega dana prikazani su najbolji i nagradivani naslovi ovogodišnjeg Animafesta: *Kći* (Daria Kashcheeva – najbolji dječji film), *Arka*

(Natko Stipančev – najbolji hrvatski film, *Goli* (Kirill Khachaturov – najbolji studentski film), *Simbioza* (Nadja Andrasev – nagrada Zlatko Grgić), *Stop-kadar* (Soetkin Versteegen – nagrada Zlatni Zagreb), *Običan tip* (Shoko Hara – Grand Prix) i *Fizika tuge* (Theodore Ushev – nagrada publike).

U suradnji s udrugom Filmaktiv i Sveučilištem u Rijeci, Art-kino je u sklopu programskog pravca *Doba moći* pokrenulo novi autokino/drive-in projekt pod nazivom *Kinotenk*, koji se tijekom listopada održavao na prostoru nekadašnje vojarne na Trsatu (Kampus), točnije parkirališnoj halli za održavanje oklopnih vojnih vozila, Rječanimu znanoj kao Tenk. Projekt se sastojao od tri dogadjaja s projekcijama antiratnih satiričnih filmova kojima se naglasak stavlja na strahotu i absurd ratova i vojnih djelovanja kroz humanističku optiku koja nudi refleksiju na svjetsku i europsku povijest s vrlo jasnom kritikom rata i vojnog ustroja. Filmovi su se projicirali na velikom platnu, dok je specifičnost dogadanja u tome što se zvuk prenosi isključivo putem radijske frekvencije. 09. listopada prikazan je antiratni muzikal *Cabaret* američkog redatelja Boba Fossea, 30. listopada antiratni klasik u režiji Charlesa Chaplina *Veliki diktator*, dok je idućeg dana, 31. listopada, kao zadnji na repertoaru prikazana antiratna satira *M*A*S*H** američkog režisera Roberta Altmana.

Inspirirano antirasističkim prosvjedima i ad hoc pokretom *Black Lives Matter*, Kino je od 12. do 14. listopada održalo program nazvan *Pobune/Riots* u sklopu kojeg su se prikazala tri aktualna filma, a održan je i jedan okrugli stol. Prvog dana programa prikazan je dokumentarni film *Trinaesti* (2016) američke redateljice Ave DuVernay, a nakon projekcije održan je okrugli stol na temu pokreta *Black Lives Matter* u kojem su sudjelovali anglist i amerikanist Stipe Grgas, socijalna antropologinja Sarah Czerny, kroatist i redatelj Saša Stanić te filozof Nebojša Zelić. Drugog dana prikazan je film *Mržnja* (1995) francuskog režisera Mathieu Kassovitza, a trećeg film *Učini pravu stvar* (1989) američkog režisera Spikea Leeja.

U sklopu projekta *ForHeritage – Izvrsnost u integriranom upravljanju kulturnom baštinom u Središnjoj Europi*, Art-kino je sudjelovalo u međunarodnom webinaru na temu *Izazovi u upravljanju kulturnom baštinom – kako uključiti zajednicu, pokrenuti financiranje i razviti kapacitete* (*Challenges in heritage management – How to engage communities, mobilise funding and develop capacities*) koji je organizirao Grad Rijeka, partner projekta *ForHeritage* (Interreg Central Europe). Glavni cilj projekta je, koristeći rezultate prethodnih EU projekata o očuvanju kulturne baštine (Forget Heritage, Restaura, IFISE, CLIC), kreirati alate za upravljanje kulturnom baštinom. U sklopu provedbe samog projekta, izabran je kompleks Benčić kao pilot lokacija i mjesto na kojem se mogu direktno primjeniti alati za upravljanje kulturnom baštinom. Webinar se održao 14. listopada, a slijedom predstavljanja samog kompleksa od strane Ivana Šarara, pročelnika za kulturu Grada Rijeke, govornici iz Hrvatske, Slovenije i Italije predstavili su alate, u cilju boljeg upravljanja baštinom.

15. listopada upriličena je premijera filma *Mare* hrvatsko-švicarske redateljice Andree Štakeljkoj kojoj su prisustvovali glumice Marija Škaričić, dobitnica ovogodišnje nagrade Srce Sarajeva za ulogu u tom filmu, i Ivana Roščić te koproducentica Tena Goić, dok se sama redateljica gledateljima obratila putem Zooma. Nakon projekcije održan je i razgovor pod nazivom *Socijalna reprodukcija: feministički aspekti filma Mare* u kojem su sudjelovale navedene gošće, a moderirala ga je novinarka Jelena Andrović.

Treće izdanje festivala *Berlinale Special*, na kojem se prikazalo šest filmova suvremene njemačke produkcije koji su svoju premijeru imali na Berlinskom filmskom festivalu, u Art-kinu se održalo od 19. do 22. listopada. Inače, ova je filmska manifestacija, u organizaciji Goethe-Instituta Kroatien iz Zagreba, osmišljena u želji da se hrvatskoj publici prikažu najbolja ostvarenja suvremenog njemačkog filma uz pregršt premijera i fokus na aktualne laureate Njemačke filmske nagrade, a ove su godine prikazani sljedeći filmovi: *Berlin Alexanderplatz* (Burhan Qurban), *Sat*

njemačkog (Christian Schwochow), Lekcije iz perzijskog (Vadim Perelman), Izgovorena riječ vrijedi (Ilker Çatak), Egzil (Visar Morina) i Moja mala sestra (Stéphanie Chuat i Véronique Reymond).

Ciklus češke kinematografije *Tjedan češkog filma* na programu se Art-kina našao u terminu od 23. do 27. listopada, a ukupno je prikazano pet filmova, od kojih su četiri novijeg datuma te jedan koji je prikazan u spomen na prošle godine preminulog redatelja Jiříja Menzela. *Vlasnici* (Jiří Havelka), *Starci* (Martin Dušek i Ondřej Provazník), *Žene u trku* (Martin Horský) te hvaljeni i nagradivani film rađen prema istoimenoj knjizi poljsko-američkog pisca Jerzyja Kosińskog *Obojena ptica* (Václav Marhoul) filmovi su iz suvremene češke produkcije, dok je *Strženo-košeno* klasična Menzelova komedija. Program se održava u suradnji s Veleposlanstvom Republike Češke u Zagrebu.

Pred sam kraj mjeseca, 29. listopada, u sklopu programa *Kultno kino* prikazan je film *Rocky* (1976) Johna G. Avildsena koji se na programu našao 29. listopada. Djelo manje poznatog američkog redatelja, koje je u orbitu filmskih zvijezda lansiralo tada također manje poznatog glumca Sylvestera Stallonea, po čijem se scenariju film i snimao, rijetko je uspjeli primjer filma koji pleše po tankoj žici stereotipne priče pune klišelziranih detalja, ali koji pritom ne zapada u banalnost već iz tih skliskih mjesata radnje gradi originalnu priču punu uvjerljivih glumačkih ostvarenja, te je istovremeno začudni spoj socijalne drame i fantazije koja gledateljevu maštu hrani emocijama vezanima uz čovjekov san o uspjehu.

Studen u Art-kinu započeo je još jednim ciklусom nacionalnih kinematografija, onim japanskog filma (*Ciklus japanskog filma* 2020), koji je trajao od 03. do 07. studenog, a prikazani su naslovi iz njihove suvremene produkcije: *I tvoja ptica može pjevati* (Shō Miyake), *Drugi svijet* (Junji Sakamoto), *Sve se mijenja* (Joe Odagiri), *More preporoda* (Kazuya Shiraishi) i *Bliski odnos* (Naoko Ogigami). Inače, program *Ciklus japanskog filma* održava se u suradnji s Veleposlanstvom Japana u Republici Hrvatskoj, a ove je godine ciklus otvorio kulturni ataše veleposlanstva Yutaro Nishida, dok se publici u pozdravnom govoru obratio i pročelnik za kulturu Grada Rijeke Ivan Šarar.

08. studenog se na programu *Kultnog kina* našao još jedan američki film koji svoju priču gradi na socijalnom motivu (spašavanje sirotišta od rušenja), no cijelokupan je rezultat urnebesni spoj komedije, glazbe i akcije. Radi se, dakako, o *Braći Blues* (The Blues Brothers, 1980) Johna Landisa, koji je rađen prema scenariju Dana Aykroyda, uz Johna Belushija glavna glumačka zvijezda ne samo filma, već i kasnovečernjeg televizijskog showa Saturday Night Live prema čijim su likovima Braća Blues i nastali. Dotad neviđen spoj filma potjere, akcijske komedije i muzikla garniranog originalnim glazbenim numerama i filmskim referencama u kojem su upečatljive cammeo uloge ostvarili svjetski poznati glazbenici, glumci, redatelji i umjetnici iz raznih drugih područja: Aretha Franklin, James Brown, Ray Charles, Bill Murray, Carrie Fisher, Steven Spielberg, Twiggy, Frank Oz... osigurali su ovom filmu s prolaskom godina status kulturne ikone.

Sljedećeg dana, 09. studenog, započet je kinotečni ciklus *Opsesivnost* ponедjeljkom, a prvi u nizu prikazanih filmova bila je *Opsjednutost* (1981) poljsko-francuskog režisera Andrzeja Żuławskog, frenetična, nerijetko ekstremna i kontroverzna psihološka horor-drama o raspadu bračnih odnosa kojom dominira glumačka izvedba Isabelle Adjani za koju je nagrađena na festivalu u Cannesu 1981. godine za najbolju žensku ulogu. 16. studenog prikazan je film *Marat/Sade* (1967) britanskog kazališnog i filmskog redatelja Petera Brooka nastao prema drami Petera Weissa: *Jean Paul Marat*, njegov progon i umorstvo kako ga predstavlja glumačka družina Zavoda u Charentonu pod vodstvom gospodina De Sadea, o zadnjim satima jednog od važnijih figura Francuske revolucije i njezina radikalnog zagovornika Marata, ubljenog u kadi ispunjenoj ljekovitom kupkom 1793. na vrhuncu Terrora od ruke Charlotte Corday, a sve viđeno očima kazališne skupine sastavljene od štićenika spomenute mentalne ustanove. Treći film ciklusa, *Sveta krv* (1989) čileansko-francuskog režisera Alejandra Jodorowskog, prikazan 23. studenog, nastao je pak na osnovu jednog giallo scenarija kojeg je Jodorowsky temeljito presložio i stvorio za njega.

karakteristično djelo u kojem se isprepliću magija, poezija, nadrealizam, horor, psihanaliza, fizička bol i iščašeni humor, a kojim se autor nakon šesnaest godina kreativnog izbijanja vratio na filmsku scenu jednako snažno kao što je to učinio s filmovima *El Topo* i *The Holy Mountain* pa se *Santa sangre* može i treba smatrati nastavkom njegove poznate filmskomagjiske poetike. Zadnji film ciklusa bio je *Šok koridor* (1963) američkog redatelja Samuela Fullera, prikazan 30. studenog, koji kroz priču o novinaru željnom Pulitzerove nagrade, što ga navodi da se samovoljno prijavi na liječenje u duševnoj ustanovi, razotkriva tamnu stranu američkog društva kroz motive pervertiranog Američkog sna u vidu rasizma, antikomunizma i općinjenosti atomskom bombom.

10. studenog u Art-kinu se započelo s redovnom distribucijom dokumentarnog filma hrvatskog redatelja Nevena Hitreca *Povuci-potegni* u kojem je dat prikaz jedne zagrebačke obitelji kojoj glavna životna preokupacija postaje saviadavanje školskih obaveza koje najmlađa članica iste pošto-poto želi izbjegći, pri čemu u fokus radnje neizostavno ulazi obrazovni sustav sa svim svojim upitnim zahtjevima.

Idućeg dana, 11. studenog, održano je premijerno prikazivanje dokumentarnog filma *Galeb* hrvatskog redatelja Ivana Živkovića Žike, uz gostovanje samog autora koji je nakon projekcije sudjelovao u razgovoru s publikom.

Novo gostujuće izdanje Zagreb Film Festivala, koji se na domaćem, zagrebačkom terenu u potpunosti održao online, u Art-kinu trajalo je od 12. do 14. studenog, a na programu kina našla su se dva nagradivana filma na prošlogodišnjem izdanju Berlinalea: *Undine* njemačkog redatelja Christiana Petzolda i *Otac* srpskog režisera Srdana Golubovića, u kojem glavnu ulogu ima Goran Bogdan, nominiran zbog iste za Europsku filmsku nagradu za najboljeg glumca, te jedan obiteljski naslov: *Jako, jako daleko* njemačke redateljice Sarah Winkenstette.

U sklopu sedmog izdanja *Impulse festivala*, koji se održava u suradnji s udružom Distune Promotion, na velikom platnu Art-kina 15. studenog premijerno je prikazan dokumentarni film *Marianne & Leonard: Riječi ljubavi* poznatog britanskog redatelja Nicka Broomfielda čija priča započinje na grčkom otoku Hydra 1960. godine, gdje su Leonard Cohen, tada još uvijek nepoznati pisac fikcije, i Marianne Ihlen, samohrana majka s mlađim sinom i Choenovala buduća životna muza (*So long, Marianne*), postali dio zajednice umjetnika, pisaca i glazbenika emigranata, što je bio i začetak njihovog doživotnog i turbulentnog prijateljstva. Film je prikazan i u repriznom terminu, 17. studenog.

U sklopu EPK programa *Benja 2.0 – Tjedan glagoljice*, koji je posvećen modruškom biskupu Šimunu Kožičiću Benji i glagoljskoj tiskari koju je osnovao u Rijeci 1530. godine, u Art-kinu su se 23. studenog održale projekcije dvaju dokumentarnih filmova riječkog redatelja Bernardina Modrića: *Šimun Kožičić Benja* (2013), koji u fokusu ima samog biskupa, te *AZ, Branko pridivkom Fučić* (2003), koji se bavi najistaknutijim istraživačem freskoslikarstva Istre i hrvatske glagoljice, arheologu i povjesničaru umjetnosti Branku Fučiću.

Diplomski pak rad hrvatskog redatelja Ivana Ramljaka *O jednoj mladosti*, koji je do sad osvojio nekoliko važnih međunarodnih festivalskih nagrada, svoje je premijerno prikazivanje u Art-kinu imao 25. studenog. Radi se o 'arhivskom' dokumentarnom filmu jer je sav materijal od kojeg je isti sastavljen ustvari zaostavština njegovog tragično preminulog protagoniste Marka Čaklovića, talentiranog fotografa i dizajnera zvuka, što znači da materiju filma čine uglavnom fotografije i VHS snimci. Sam film posveta je generaciji devedesetih koja nije pristala na zvaničnu kulturnu politiku i predstavljala je alternativnu hrvatsku scenu koja je svoje obzore širila prema svijetu, a ne izmaštanjo tradiciji. Projekciji filma prisustvovao je i redatelj koji je nakon projekcije sudjelovao u razgovoru s publikom.

26. studenog u Art-kinu je započeo 7. Međunarodni studentski filmski festival – STIFF, pod objedinjujućim nazivnikom *Zvuk/Sound*, na kojem je do 29. listopada prikazano 40

kratkometražnih i srednjemetražnih filmova iz preko 20 zemalja svijeta, podijeljenih u jedanaest tematskih blokova: *Adio/Adieu, Skitnice/Wanderers, Rubovi/Edges, Brije/Tripping out, Proklizavanje/Slipping, Višeglasje/Polyphony, Randevu/Rendezvous, Lov/The hunt, Plutanje/Floating, Čvorovi/Knots i Korekcije/Adjustments*. Inače, Međunarodni studentski filmski festival/Student International Film Festival (STIFF) pokrenut je 2014. godine u produkciji udruge Filmaktiv i Studentskog kulturnog centra Sveučilišta u Rijeci (SKC), s ciljem predstavljanja najboljeg od svjetske recentne filmske produkcije studentskog i debitantskog filma, dok istovremeno teži ojačati lokalnu filmsku i video produkciju pružajući uvid u rad drugih filmaša, potaknuti razvoj novih ideja te razviti međunarodnu suradnju u polju medijske produkcije.

Novi filmovi iz redovne distribucije u studenom koji su se našli na programu Art-kina bili su *Časnik i špijun* (Roman Polanski), *Otac* (Srdan Golubović), *Povuci-potegni* (Neven Hitrec) i *Galeb* (Ivan Živković Žika), dok se na Obiteljskom programu našao animirani film *Trolovi: Svjetska turneja* (Walt Dohrn i David P. Smith), a od naslova iz prethodnog mjeseca nastavljeno je s prikazivanjem *Pinokija* (Matteo Garrone).

Prosinački program započeo je prvog dana mjeseca još jednom, ovaj put dvostrukom, premijerom dokumentarnog filma *Kumek* Đarija Juričana, s terminima u 17 i 19:30 sati, treći dio serijala *Gazda* u kojima se autor pozabavio biografskim usponima i padovima paradigmatskih ličnosti razdoblja tzv. tranzicije: Ivice Todorica (*Gazda*), Miroslava Kutle (*Gazda: Početak*) te, u ovom slučaju, još uvjek aktualnog zagrebačkog gradonačelnika Milana Bandića. Premijerama su prisustvovali redatelj Juričan i njegov suradnik te koautor drugih filmova serijala Saša Paparella, koji sa Zvonimirom Tivonom potpisuje scenarij. Također, uz film je predstavljena i istoimena knjiga *Kumek*, čiji su autori novinari Paparella i Hrvoje Appelt. Film je potom krenuo u redovnu distribuciju, a zbog velikog interesa publike i ograničenog broja gledatelja na programu su se našle i dodatne projekcije.

20. i 21. prosinca održan je 8. Maraton kratkometražnog filma – *Najkraći dan*, manifestacija kojom se na najkraći dan u godini slavi kratka filmska forma diljem hrvatskih nezavisnih kina. Program se je odvio u dva bloka kratkometražnih filmova, s tim da su prvog dana prikazani filmovi za mlade (*Mali europski maratonci*), a drugog za starije (*Hrvatski maratonci*) generacije. U sekciji filma za odrasle prikazani su sljedećiigrani i animirani naslovi: *Osoba* (Sunčica Ana Veldić), *Porvenir* (Renata Poljak), *Toomas ispod doline divljih vukova* (Chintis Lundgren), *Pustolovine Glorije Scott - Umorstvo u katedrali* (Matija Pisačić i Tvrto Rašpolić), *Neobična kupka gospodina Otmara* (Niko Radas), *Arka* (Natko Stipanićev) i *Južno voće* (Josip Lukić). U dijelu pak programa namijenjenog za mlade uzraste na programu su se našli filmovi: *Cat Lake City* (Antje Heyn), *Kuc kuc* (Ivana Guljašević Kuman), *Bakine palačinke* (Dominika Adomaitytė), *Posljednji dan jeseni* (Marjolaine Perreten), *Kišobran* (Markus Kempken), *Proškripali* (Tom Caulfield) i *Trampolin* (Maarten Koopman). Osmi se Maraton u Art-kinu odvio u organizaciji Hrvatskog audiovizualnog centra i suradnji s Kino mrežom te uz podršku domaćih autora.

Novi naslovi iz redovne distribucije u prosincu koji su se našli na programu Art-kina bili su *Mali Joe* (Jessica Hausner), *Neobični životi* (Olivier Nakache i Éric Toledano), *Ponočna obitelj* (Luke Lorentzen) i *Obiteljska priča* (Viggo Mortensen), a u sklopu Obiteljskog programa animirani film *Putovanje jednog princa* (Jean-François Laguionie i Xavier Picard). Kao in memoriam u studenom preminuloj argentinskoj nogometnoj zvijezdi, u prosincu se na programu reprizno našao dokumentarni film *Diego Maradona* (Asif Kapadia).

Riječki filmski forum - RIFF

U okviru programske pravce *Doba moći* projekta Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture Art-kino je početkom prošle godine započelo s organizacijom prvog Riječkog filmskog

festivala (*RIFF*), koji će iz izvjesnih razloga svoje ime promijeniti u *Riječki filmski forum*. Planirani termin njegovog održavanja bio je od 25. do 29. ožujka 2020. godine, što se u konačnici nije uspjelo realizirati zbog proglašenja epidemije koronavirusa koje je u Republici Hrvatskoj stupilo na snagu 12. ožujka 2020.

U razdoblju pak od početka siječnja 2020. pa do trenutka objave o odgađanju festivala u skladu s mjerama opreza nadležnih ustanova, Art-kino je obavilo brojne preprodajučke korake; naime, sastavljen je troškovnik, kreirali su se opći uvjeti festivala, odredila se cijena ulaznica te se pripremio sav informativni materijal potreban za održavanje festivala, a koji se je kasnije koristio za web stranicu i programsku knjižicu samog Forum-a. Poseban naglasak bio je stavljen na ponalazak filmova koji tematski odgovaraju programskom pravcu *Doba moći*, pa su tako za filmove *Za Samu*, *Samo 6.5*, *Plička, Sveta Frances*, *Mamac I A Dog Called Money* već plaćena prikazivačka prava, dok su preostali filmovi prikazani u forumskom programu također dogovorenzi za prikazivanje. Nadalje, Kino je uputilo i pozivna pisma predstavnicima filmova koji su se planirali prikazati u sklopu festivala te je pozvalo i predstavnike medija. U toj se fazi surađivalo s nezavisnom agencijom Distune Promotion na osmišljavanju i pripremi glazbenog programa festivala (koji se u kasnijem izdanju nije održao) te sa Savezom udrug Molekula vezano uz korištenje prostora OKC Palach (gdje se glazbeni program trebao održati). Isti tako, izrađen je vizualni identitet i promotivna kampanja te web stranica festivala, a otvoreni su i profili na društvenim mrežama te je pripremljen i izrađen promotivni materijal. Za potrebe promotivne kampanje Postani lice prvog Riječkog filmskog festivala obavljeno je fotografiranje u prostoru Art-kina. Otvorene su i prijave za volontere festivala te Žiri mladih filmofila, a organiziran je i pub-kviz s temom filma u River Pubu Rijeka. Također, započete su i pripreme tehničke i logističke prirode za uspješniju provedbu samog festivala. Na kraju bi, također, valjalo napomenuti kako je u organizaciji prvog Riječkog filmskog festivala Art-kino imalo svesrdnu podršku Grada Rijeke, Turističke zajednice Grada Rijeke te raznih medijskih pokrovitelja.

Riječki filmski forum, njegovo prvo izdanje, održalo se u terminu od 28. kolovoza do 02. rujna 2020., u organizaciji Art-kina i u sklopu, kako je već spomenuto, programskog pravca *Doba moći* Rijeke 2020 – Europske prijestolnice kulture, a mjesto održavanja bilo je u prostorima samog Art-kina (dvorana, Ljetno Art-kino i bočne stepenice Art-kina). U ponešto izmijenjenom obliku od početne ideje, što prvenstveno znači u odmaku od natjecateljskog karaktera manifestacije – iz tog razloga Festival je postao Forum – u sklopu Riječkog filmskog foruma ukupno je prikazano trinaest igranih i dokumentarnih filmova iz cijelog svijeta od kojih je većina upravo na Forumu imala svoju hrvatsku premijeru, a održan je i okrugli stol pod nazivom *Mediji i društvena svijest*. Zbog okolnosti vezanih uz pandemiju koronavirusa, gotovo sva najavljenata gostovanja redatelja/ica bila su otkazana pa su s istima preko Zoom platforme snimljeni intervju ili su autori sami poslali izjave koje su se publici prikazivale prije ili nakon filmskih projekcija.

Prvog dana Foruma prikazana su dva dokumentarna filma od kojih je *Feels good man* američkog redatelja Arthurja Jonesa, prikazan u 19h, imao regionalnu, a *Za Samu* – najnagrađivaniji dokumentarni film – sirske novinarke i aktivistice Waad al-Kateab i engleskog redatelja Edwarda Watts-a, prikazan u 21h, hrvatsku premijeru. Navedeni film *Za Samu* bio je ujedno i film otvorenja Riječkog filmskog foruma.

Potaknut spomenutim filmovima, idućeg je dana, 29. kolovoza u 10 sati na bočnim stepenicama Art-kina, održan okrugli stol nazvan *Mediji i društvena svijest* na kojem su sudjelovali profesorica Odsjeka za medije i komunikaciju na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu Zrinka Peruško te filmska kritičarka i redateljica Višnja Vukašinović, dok je moderator razgovora bio profesor s Odsjeka za kulturne studije Filozofskog fakulteta u Rijeci Boris Ružić. Teme okruglog stola fokusirale su se na pitanja o ulozi i karakteru medija općenito (mediji kao javno ili tržišno sredstvo, poluga za informiranje ili konzumiranje), ulozi medija u oblikovanju društvene

svijesti, o stanju u hrvatskim medijima (javni i privatni, zavisni i nezavisni mediji) i ulozi državnih institucija u oblikovanju medijskog prostora te odnos medija prema kulturi...

Na filmskom programu istog su se dana našla tri filma, dvaigrana i jedan dokumentarni. Prvi je na rasporedu bio film portugalskog redatelja Jcsé Filipea Coste *Drago mi je, drugovi!*, prikazan u 17h, slijedio je dokumentarac *Plačka iranskog redatelja Mohammad-Sadegha Dehghanija*, s terminom u 19h, a u 20:30h svoju riječku premijeru imala je *Tereza37* Danila Šerbedžije, dobitnik ovogodišnje Zlatne arene na Pulskom filmskom festivalu, kojoj su uz redatelja prisustvovali scenaristica i glavna glumica Lana Barić, producentica Irena Marković, dizajnerica zvuka Dubravka Premar, skladatelj Darko Marković i izvršni producent Ivan Perić.

Zbog očekivanog interesa publike, film *Tereza37* idućeg je dana, 30. kolovoza, imala i reprizni termin u 10h, a u nastavku dana prikazani su filmovi *Cleo* belgijske redateljice Eve Cools – koja je bila jedina inozemna gošća Forum-a, s kojom je nakon projekcije održan razgovor – te *Samo 6.5* iranskog redatelja Saeeda Roustaeaa.

U ponedjeljak, 31. kolovoza, na programu su se našla dva glazbena dokumentarna filma alternativnog predznaka: *DIY: Priča o Combat Rocku* finskog režisera Villea Asikalnena, s početkom u 18:30h, te hvaljeni film britanske režiserke i novinarke Rubike Shah *White Riot* u standardnom terminu Ljetnog Art-kina u 20:30h.

Forumski utorak, 01. rujna, započeo je projekcijom crno-bijelog filma u potpunosti snimanog 16mm kamerom *Mamac* britanskog redatelja, scenarista i montažera Marka Jenkina, dobitnika BAFTA-ine nagrade za najbolji debitantski film 2020. godine, a filmska večer završila je pod zvjezdanim nebom projekcijom glazbenog dokumentarca *A Dog Called Money* britanskog fotografa, snimatelja i redatelja Seamusa Murphyja o stvaranju albuma *The Hope Six Demolition Project* glazbenice PJ Harvey.

Riječki filmski forum završio je u srijedu, 02. rujna projekcijama daju igranih filmova, Sveta Frances američkog pisca i redatelja Alexa Thompsona, u 18:30h, te filmom *Tetkica* južnoafričkog redatelja Olivera Hermanusa s početkom u 20:30h.

Sajam filma

U znaku aktualne teme *Kino u izvanrednim situacijama* od 16. do 18. rujna u organizaciji Art-kina, Kino mreže i Hrvatskog audiovizualnog centra, a u sklopu projekta Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture, otvoren je šesti po redu ljetni *Sajam filma*, kojem je Art-kino po treći put bilo domaćin. *Sajam filma*, inače redovan dogadjaj koji dva puta godišnje okuplja nezavisne kinoprikazivače diljem Hrvatske i glavno je mjesto razmjene iskustava, edukacije i unapredjenja ove grane audiovizualne industrije, otvoren je 16. rujna u dvorani Art-kina uz nazočnost predsjednika Hrvatske mreže neovisnih kinoprikazivača Alena Munitića, ravnatelja Hrvatskog audiovizualnog centra Chrisa Marcicha te ravnateljice Art-kina Slobodanke Mišković.

Nakon otvorenja uslijedila je panel rasprava *Kako smo preživjeli lockdown?* u sklopu koje su kolege iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Slovenije i Srbije podijelili svoja iskustva o načinima kako su se kina u njihovim zemljama nosila s lockdownom. U poslijepodnevnom dijelu programa održana je zatvorena projekcija filma Danila Šerbedžije *Tereza37*, ovogodišnjeg dobitnika Zlatne arene Pulskog filmskog festivala, a istog dana, s početkom u 20 sati u Ljetnom Art-kinu, održalo se i posebno prikazivanje domaćeg filma *Mater*, kojem su prisustvovali redatelj filma Jure Pavlović i dojenka hrvatskog glumišta Neva Rošić.

Drugi dan *Sajma filma* otvorila je Izborna sjednica skupštine, a program se nastavio predavanjem Alena Munitića, pod nazivom *VOD/Live stream mogućnosti*, koje je neovisnim

kinoprikazivačima dalo uvid u tehničke mogućnosti ovog tipa i načine na koji bi ih adekvatno mogli iskoristiti u budućnosti. Poslijepodnevni dio programa upotpunilo je predstavljanje natječaja Deska Kreativne Europe Kina za zajednicu putem online razgovora. Govornice su bile Inja Korač, Marijana Bošnjak i Gordana Barišić Bačelić koje su sa sudionicima sajma podijelile svoja dobra iskustva s prošlogodišnjim natječajem Europske komisije namijenjenim pokretanju inovativnih kulturnih središta vezanih uz film i kinematografiju, a razgovor je moderirala Andrea Jakovac. Nakon predstavljanja natječaja, drugi je dan Sajma filma završio zatvorenom projekcijom filma *Mare*, hrvatsko-švicarske koprodukcije, u režiji Andree Štakе, koji je svoju svjetsku premijeru imao na ovogodišnjem Berlinaleu.

Treći i posljednji dan Sajma započeo je uključivanjem u Zoom konferenciju *Djeca i mlađi – važnost namjenskih prostora* u organizaciji Deska Kreativne Europe – Ured MEDIA Hrvatske i Art-kina, u kojem su sudjelovali govornici: Barbara Zupičić (Škola u kinu; Art-kino, Rijeka), Rajko Petrović (Free Zone Junior, Srbija), Tea Gabidzashvili (Kino Skolashi, Gruzija), Kaisa Kukkola (Ihmifilmi ry, Finska), Carla Augusto i Margarida Assis (Cine Clube de Viseu, Portugal), a razgovor je moderirala Martina Petrović, voditeljica Deska Kreativne Europe – Ureda MEDIA Hrvatske. Po završetku konferencije uslijedilo je predstavljanje filmova u distribuciji za sezonu jesen 2020. i proljeće/ljeto 2021. godine, a filmove iz svoje ponude sudionicima Sajma predstavili su sljedeći distributeri: Editus, Restart, Festival Mediteranskog Filma Split i Radar.

Posebni programi za djecu i mlađe u 2020. godini

Škola u kinu

Program Škole u kinu zabilježio je u 2020. 8.117 gledatelja i to: 1.310 djece iz 11 dječjih vrtića, 5.025 učenika i nastavnika iz 35 osnovnih škola, 1.757 učenika iz 14 srednjih škola te 24 gledatelja iz visokoškolskih ustanova.

U sklopu programa Škola u kinu održano je 55 projekcija u dvorani za osnovne i srednje škole te vrtiće kojima su prisustvovala 4.985 gledatelja (376 iz dječjih vrtića, 3.002 iz osnovnih škola i 1.607 iz srednjih škola). Valja napomenuti da smo, usprkos strožim epidemiološkim mjerama u pogledu održavanja kino projekcija te preporuke Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo koji regulira mogućnost izvođenja izvanučioničke nastave vezanu uz pandemiju COVIDA-19, zbog čega je većina škola odustala od dolaska u kino, u razdoblju od listopada do prosinca 2020. uspjeli održati 23 projekcije za organizirane grupe djece i mlađih iz osnovnih i srednjih škola s riječkog područja.

U online varijanti programa koji se odvijao od 7. 10. do 23. 12. 2020. godine bilo je 3.132 gledatelja (934 iz dječjih vrtića, 2.024 iz osnovnih škola, 150 iz srednjih škola te 24 iz visokoškolskih ustanova). Osim djece i mlađih iz Primorsko-goranske županije, u program su se uključile i pojedine osnovne škole s područja Istarske županije te grada Zagreba.

Prikazana su ukupno 83 pojedinačna naslova, i to 40 dugometražnih i 43 kratkometražna filma svih filmskih rodova (animirani,igrani i dokumentarni). Od toga su prikazana 42 domaća naslova (u taj broj su uključeni i filmovi u hrvatskoj koprodukciji), 30 iz europskih zemalja, 7 američkih te 4 iz ostalih zemalja (Japan, Kanada i Novi Zeland).

Popis projekcija – Škola u kinu

Datum projekcije	Naslov	Škole	Broj posjetitelja
14.1.2020. 21.1.2020. 24.1.2020. 28.1.2020.	Dnevnik Diane Budisavijević	Ekonomска škola Mije Mirkovića, Strojarsko brodograđevna srednja škola, Prva riječka hrvatska gimnazija, Prirodoslovna i grafička škola, Hoteliersko-turistička škola Opatija, OŠ Zamet, Gimnazija Andrije Mohorovičića, OŠ Škurinje, OŠ Srdoči, OŠ Ivana Matetića Ronjgova, OŠ Nikola Tesla	851
20.1.2020.	Djeca tranzicije	Prirodoslovna i grafička škola	43
22.1.2020. 4.3.2020.	Lady Bird (Lady Bird)	Prva riječka hrvatska gimnazija, Gimnazija Andrije Mohorovičića	208
24.1.2020.	Gordon i Paddy (Gordon och Paddy)	OŠ Centar, OŠ Brajda, OŠ Nikola Tesla, OŠ San Niccolò, OŠ Pećine, OŠ Fran Franković	173
29.1.2020. 30.1.2020.	Nasljednici (Les Heritiers)	OŠ Zamet, OŠ Trsat, OŠ Turnić, OŠ Centar, OŠ Belvedere, OŠ Kozala, Prometna škola, OŠ Nikola Tesla, Trgovačko tekstilna škola	287
4.2.2020.	Prof. Baltazar – O mišu i satovima, Krojač Silvestar, Operna zvijezda, Ptica i Duhovita priča	DV Krnjevo, Centar za autizam	56
6.2.2020.	Vlak u snijegu	OŠ Dolac, Gornja Vežica, OŠ NikolaTesla, OŠ Josip Pavlišić, Waldorfska OŠ, OŠ Kozala, OŠ Pećine, OŠ Belvedere	267
6.2.2020.	Stari momci (Old Boys)	Hoteliersko-turistička škola Opatija	52
11.2.2020.	Mali princ (The Little Prince)	OŠ Dolac, Ekonomski škola Mije Mirkovića, OŠ Fran Franković	45
12.2.2020.	Knjiga o džungli (The Jungle Book)	OŠ Škurinje, OŠ Centar, OŠ Srdoči, OŠ Pećine	199
13.2.2020.	Mirai (Mirai no Mirai)	OŠ Čavle	83
18.2.2020.	Prof. Baltazar – Doktor za životinje, Dva cilindra, Izgubljeni	DV Pehlin – Mavrica, DV Galeb	175

	zec, Rodendanska priča, Posao je posao		
19.2.2020. 4.3.2020.	Dugi iz kamenog doba (Early man)	OŠ Pećine, OŠ Ivana Zajca, Waldorfska škola, OŠ Gornja Vežica, OŠ Josip Pavlišić, OŠ Dolac, OŠ Fran Franković	329
19.2.2020.	Kapetan Fantastični (Captain Fantastic)	Tehnička škola, Prva sušačka hrvatska gimnazija	115
20.2. 2020.	Uzbuna na Zelenom Vrhу	OŠ Josipa Pavlišića	185
20.2.2020.	Haker (Hacker)	Milan Brozović Kastav, OŠ Čavle, OŠ Srdoči, OŠ Srdoči, OŠ Kozala	281
25.2.2020.	Selekcija kratkometražnih animiranih filmova (Cowboy Jimmy, O mišu i satovima, Ježeva kuća i Bijela vrana)	OŠ Zamet, Centar za odgoj i obrazovanje, Centar za autizam	119
27.2.2020.	Medvjedić Paddington (Paddington)	OŠ Nikola Tesla, OŠ Brajda	65
3.3.2020.	Pinokio (Pinocchio)	OŠ Podmurvice, OŠ Srdoči, OŠ Nikola Tesla, Ekonomski škola Mije Mirkovića, OŠ Josip Pavlišić	255
4.3.2020. 11.3.2020.	Zagonetni dječak	OŠ Gornja Vežica, OŠ Fran Franković, OŠ Nikola Tesla, OŠ Pećine	214
5.3.2020.	Kratkometražni animirani filmovi Ivane Guljašević-Kuman (Potraga, Noscrogov oglas, Ježeva škola, Zaljubljeni žabac, Mala morska zvjezda, Krila za krokodila	DV Pehlin, DV Zlatan	35
6.3.2020.	Kratkometražni animirani filmovi Julie Ocker (Mrav, Pingvin, Ljenivac, Piamenac, Paun, Ovca, Žirafa i Slon)	DV Kvarner, DV Delfin, Centar za autizam	110
6.3.2020.	Sufražetkinje (Sufragette)	Prva sušačka hrvatska gimnazija	75
10.3.2020.	Brailleovo srce (Le Coeur en Braille)	OŠ Kozala	50
12.3.2020.	Čarobnjak iz Oza (The Wizard of Oz)	OŠ Malinska-Dubašnica	41
1.10.2020.	Priče iz davnine (Neva, Stribor, Potjeh, Regoč)	Waldorfska OŠ	15
6.10.2020. 10.11.2020. 8.12.2020.	Jojo Rabbit (Jojo Rabbit)	Prirodoslovna i grafička škola Rijeka , Gimnazija Andrije Mohorovičića	113
7.10. 2020.	Hrabri mališan 2 (Minuscule - Les mandibules du bout du monde)	OŠ Fran Franković	7
23.10.2020.	Družba Pere Kvržice	OŠ Dolac	34
23.10.2020. 10.12.2020. 11.12.2020.	Crni član KKKlana (Black KKKlansman)	Prirodoslovna i grafička škola Rijeka, Gimnazija Andrije Mohorovičića	66
28.10.2020.	The Beatles: Eight Days a week	Gimnazija Andrije Mohorovičića	71

29.10.2020. 30.10.2020.			
10.11.2020. (x2)		Prirodoslovna i grafička škola Rijeka, Gimnazija Andrije Mohorovičića	
9.12.2020.	Glas		113
12.11.2020. 25.11.2020.	Nevjerojatna priča o divovskoj kruški (Den Utrolige Historie om den Kæmpestore Pære)	OŠ Brajda	76
13.11.2020. 4.12.2020.	Moj brat lovi dinosaur (Mio fratello rincorre i dinosauri)	OŠ Belvedere	65
17.11.2020.	Pinokio (Pinocchio) - igrani 2019.	OŠ Belvedere, OŠ Fran Franković	40
9.12.2020. 10.12.2020. 15.12.2020.	Janko Strižić Film: Farmageddon (Shaun the Sheep Movie: Farmageddon)	OŠ Brajda, OŠ Fran Franković	72
Ukupno u dvorani			4.985

Gledanost u online varijanti programa Škole u kinu

Datum	Naslov	Škole	Broj gledanja
7.10.2020. 23.10.2020. 6.11.2020. 16.11.2020. 17.11.2020. 19.11.2020. 20.11.2020. 15.12.2020.x2	Ježeva kuća	OŠ Pećine, OŠ Nikola Tesla, OŠ Jabukovac Zagreb, DV Viškovo, OŠ Ivana Gorana Kovačića Čeplić, OŠ Ivana Batelića Raša	187
9.10.2020. 27.10.2020. 4.11.2020. 16.11.2020. 23.11.2020. 24.11.2020. 25.11.2020. 26.11.2020. 27.11.2020. 1.12.2020. 2.12.2020. 4.12.2020. 7.12.2020. 11.12.2020. 18.12.2020. 23.12.2020	Gordon i Paddy (Gordon och Paddy)	OŠ Josip Pavlišić, OŠ Dolac, OŠ Jabukovac Zagreb, OŠ Čavle, DV Viškovo, OŠ Brajda, OŠ Jože Šurana Višnjan, OŠ Kozala, OŠ Nikola Tesla, OŠ Vladimira Nazora Potpićan, OŠ Srdoci	342
13.10.2020. 14.10.2020. 15.10.2020. 16.10.2020. 2.11.2020. 3.11.2020.	Nevjerojatna priča o divovskoj kruški (Den Utrolige Historie om den Kæmpestore Pære)	DV More, OŠ Nikola Tesla, DV Vladimir Nazor Kastav, OŠ Nikola Tesla, OŠ Čavle, OŠ Pećine, OŠ Gornja Vežica, OŠ Vladimira Nazora Potpićan, OŠ Ivana Batelića Raša,	668

4.11.2020. 5.11.2020. 6.11.2020. 9.11.2020. 10.11.2020. 11.11.2020. 12.11.2020. 13.11.2020. 23.11.2020. 24.11.2020. 25.11.2020. 26.11.2020. 27.11.2020. 3.12.2020. 4.12.2020. 11.12.2020.x2 16.12.2020. 17.12.2020. 18.12.2020. 23.12.2020.		OŠ Ivana Gorana Kovačića Čepić, OŠ Vazmoslava Gržalja Buzet	
14.10.2020. 15.10.2020. 16.10.2020. 21.10.2020. 24.11.2020. 27.11.2020. 1.12.2020. 8.12.2020.	Djeca tranzicije	OŠ Srdoči , OŠ Jurja Klovića Tribalj, OŠ Mate Balota Buje, OŠ Jozef Surana Višnjan PŠ Kaštela	132
16.10.2020. 22.12.2020.	Sune i Sune (Sune vs Sune)	OŠ Jurja Klovića Tribalj, OŠ Vazmoslava Gržalja Buzet	32
16.10.2020.	Glas	Akademija primjenjenih umjetnosti Rijeka	8 8
23.10.2020. 5.11.2020. 6.11.2020. 3.12.2020. 8.12.2020. 11.12.2020. 16.12.2020. 17.12.2020.	Haker (Hacker)	OŠ Nikola Tesla, OŠ Srdoči, OŠ "Ivo Lola Ribar" PŠ Vozilići, OŠ Jože Šurana Višnjan PŠ Kaštela, OŠ Dragutin Domjanović Zagreb, OŠ Kozala	195
23.10.2020. 6.11.2020. 9.11.2020. 16.11.2020. 17.11.2020. 19.11.2020. 20.11.2020. 21.12.2020.	Drveni neboder	OŠ Nikola Tesla , OŠ Jabukovac Zagreb, OŠ Čavle, DV Viškovo; OŠ Vladimira Nazora Podpičan	185
26.10.2020. 30.10.2020. 9.11.2020.	Družba Pere Kvržice	OŠ Čavle, OŠ Pećine, OŠ Kozala	60
27.10.2020. 30.10.2020.	Priče iz davnine (Neva, Stibor, Potjeh, Regoč)	OŠ Čavle, OŠ Nikola Tesla, OŠ Srdoči, OŠ Ivana Zajca , OŠ "Ivo Lola Ribar" PŠ	237

23.11.2020. 27.11.2020. 30.11.2020. 2.12.2020. 16.12.2020. 21.12.2020. 23.12.2020.		Vozilići, OŠ Čavle, OŠ Belvedere, OŠ Pećine	
27.10. 2020. 28.10.2020. 29.10.2020. 30.10.2020. 2.11.2020. 3.11.2020. 4.11.2020. 5.11.2020. 6.11.2020. 10.11.2020. 11.11.2020. 12.11. 2020. 13.11.2020. 20.11.2020. 25.11.2020. 27.11.2020. 1.12.2020. 2.12.2020.	Kratkometražni animirani filmovi Ivana Guljašević Kuman (Potraga, Nosorogov oglas, Zaljubljeni žabac, Prehladeni vuk, Krila za krokodila i Kuc Kuc)	DV Vladimir Nazor Kastav, Dv Viškovo,	328
29.10. 2020.	Los bando (Los bando)	OŠ Dr. Branimir Marković Ravna Gora	19
9.11.2020. 15.12.2020.	Uzbuna na Zelenom Vrhu	OŠ Jabukovac Zagreb, OŠ Ivana Batelića Raša	40
20.11.2020. 23.11.2020.	Dnevnik Diane Budisavljević	Akademija primijenjenih umjetnosti, OŠ Dragutin Domjanić Zagreb	58
3.12.2020. 7.12.2020. 18.12.2020.	Koyaan: Razigrani autić, Divlja ležaljka, Leteća bilježnica, Tvrđavljave naljepnice, Rasplesane čarape, Smrznuti šal, Život je potpuno lud, Živio, Koyaan!	OŠ Čavle, DV Opatija	69
27.11.2020.	Medena zemlja (Honeyland)	Akademija primijenjenih umjetnosti	8
25.11.2020. 8.12.2020.	Moja sestra mršavica (Min illa syster)	OŠ Dragutin Domjanić Zagreb, OŠ Srdoči,	114
25.11.2020. 26.11.2020.	Moje neobično ljeto s Tess (Mijn bijzonder rare week met Tess)	OŠ Jože Šurana Višnjan	29
17.11.2020. 27.11.2020.	Ovo mijenja sve (This changes everything)	Srednja škola Hrvatski kralj Zvonimir Krk	62
30.11.2020. 1.12.2020. 16.12.2020. 17.12.2020. 21.12.2020.x2 22.12.2020.x2 23.12.2020.x2	Rocca mijenja svijet (Rocca verändert die Welt)	OŠ Jože Šurana Višnjan, OŠ Srdoči, OŠ Čavle	271

1.12.2020. 2.12.2020. 3.12.2020.	Ruben Brandt, kolezionar (Ruben Brandt, a gyűjtő)	Učenički dom Lovran, Srednja škola Delnice, Prirodoslovna I grafička škola	30
27.11.2020.	Stieg Larsson: čovjek koji se igrao vatrom (Stieg Larsson – Mannen som lekte med ilden)	Gimnazija Andrije Mohorovičića	11
4.12.2020.	Zajednica (Une Colonie)	Hotelijersko-Turistička škola Opatija	47
Ukupno online			3.132

Iz programa bi valjalo istaknuti kako je povodom obilježavanja Dana sjećanja na holokaust u sklopu Škole u kinu organizirano nekoliko projekcija igrano-dokumentarnog filma *Dnevnik Diane Budisavljević* – koji je sveukupno pogledalo preko 800 učenika/-ica srednjih i osnovnih škola – te da je na projekciji održanoj 24. siječnja gostovala i redateljica *Dana Budisavljević*.

Od ostalih programa za djecu i mlade, treba spomenuti završetak filmske radionice u OŠ Srdoči u sklopu projekta *Putujućih filmskih radionica*.

27. veljače pak u Art-kinu je održana prezentacija dječjih filmskih uradaka nastalih u sklopu projekta *Putujući filmskih radionica*. Na navedenom je programu prikazano ukupno osam kratkometražnih dokumentarnih i igranih filmova nastalih u razdoblju od 2017. do 2020. godine, a prikazali su se sljedeći naslovi: *Isti kao mi* (OŠ–SE Gelsi, 2017, 5 min), *Škola za svih* (OŠ Pećine, 2018, 6 min), *Maskarada* (OŠ Nikola Tesla, 2018, 3 min), *Black jacket* (OŠ Podmurvice, 2018, 3 min), *Nestala* (OŠ Podmurvice, 2019, 2 min), *1. b* (OŠ Kozala, 2019, 9 min), *Čarobna olovka* (OŠ Srdoči, 2020, 4 min) te *Potraga* (OŠ Nikola Tesla, 2020, 7 min). *Putujuće filmske radionice*, kao i prezentacija filmskih uradaka, održani su u okviru *Dječje kuće*, jednog od programske pravaca Rijeka 2020 – Europske prijestolnice kulture.

U pogledu ostalih programa i aktivnosti vezanih za isto razdoblje valja spomenuti selekciju preko 500 kratkometražnih animiranih filmova pristiglih za RAFI sekciiju 11. *Internacionalnog festivala animiranog filma djece i mlađih VAFI&RAFI*, s time da je zbog epidemiološke situacije vezane za COVID-19 VAFI dio programa održan na raznim nacionalnim i regionalnim TV mrežama (između ostalog i na Kanalu Ri), dok je održavanje RAFI dio festivala odgođen za jesen kada bi se trebao održati u Rijeci u Art-kinu, odnosno u prostorima *Dječje kuće*.

U sklopu programa Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture, unutar programske pravca *Dječja kuća*, održano je u razdoblju od 16. do 23. srpnja četvrti izdanje Festivala Tobogan. Unatoč ovogodišnjeg smanjenog obima festivala, Art-kino je kao i dosadašnjih godina ponudilo publici sadržajni program filmskih projekcija te drugih zabavnih i edukativnih aktivnosti. Tako su za vrijeme ovogodišnje edicije Festivala održane dvije radionice izrade optičkih igrački, aktivnosti potrage za blagom u kinu te dva filmska kviza za djecu i mlade. Ove aktivnosti okupile su 42 polaznika/sudionika. U pogledu pak filmskog programa, održano je ukupno deset projekcija, od kojih je dio realiziran u suradnji s Animafestom Zagreb, i to kratkometražni program animiranih filmova iz Obiteljskog programa 4+ i 7+, animirani film poznatog francuskog redatelja Jean-Francoisa Laguionieja *Putovanje jednog princa* te talijansko-francuska ekranizacija poznatog romana za djecu Dina Buzzatija – *Slavna invazija medvjeda na Siciliju*. Pored toga, prikazan je izbor kratkometražnih animiranih filmova iz nagradivanog serijala *Animanimals* njemačke animatorice Julie Ocker, kao i njemačkiigrani film *Rocca mijenja svijet*. Filmski program pogledao je ukupno 231 gledatelj/ica.

U kontekstu programa vezanih uz pravac *Dječja kuća*, valja spomenuti i uvrštavanje tri filma nastala u OŠ Nikola Tesla, OŠ Kozala i OŠ Srdoči, u sklopu projekta *Putujućih filmskih radionica*, u

službenu konkurenčiju 58. Revije hrvatskog filmskog stvaralaštva djece u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza. Revija se održala početkom listopada prošle godine u online izdanju.

Program Škole u kinu provodit će se i u dosadašnjem modusu koji predviđa fizičke projekcije u kino dvorani, s time da će broj gledatelja biti limitiran prema epidemiološkim preporukama koje reguliraju održavanja kulturnih programa i manifestacija, kao i provođenje izvanučioničke nastave u osnovnim i srednjim školama.

Dvodnevna konferencija na temu *Djeca i mlađi – važnost namjenskih prostora*

Desk Kreativne Europe – Ured MEDIA Hrvatske i Art-kino, u suradnji s inicijativom *Kids Regio* te još dvadeset i pet europskih podružnica DKE – Ured MEDIA koji su pružili svoju podršku, organizirali su dvodnevnu konferenciju na temu *Djeca i mlađi – važnost namjenskih prostora*, koja se održala 17. i 18. rujna 2020. putem Zoom platforme, uz uključenje na velikom platnu Art-kina tijekom trajanja Sajma filma.

Ususret otvorenju *Dječje kuće* u Rijeci – kao jednog od projekata Europske prijestolnice kulture – namjera je konferencije bila ukazati na nedostatak prostora namijenjenih djeci i europskom filmu za mlađu publiku, koji je prisutan diljem Europe, podjednako u velikim i u malim zemljama. Nizom okruglih stolova i virtualnih razgovora, tijekom kojih su sudionici podijelili uspješne primjere i različite prakse, težnja je bila otvoriti plodonosnu diskusiju te potaknuti i osnažiti umrežavanje različitih dionika i korisnika.

Konferencija je okupila 39 govornika iz 17 zemalja s ciljem da se ukaže važnost i raznolikost mogućnosti pružanja djeci i mlađoj publici filmskog sadržaja visoke kvalitete kao i obrazovanja o filmu. Omogućivanjem navedenih perspektiva djeci i mlađima, nudeći im priliku za istraživanje i prihvatanje novih izazova, pomaže se u razvoju njihovog osobnog senzibiliteta u percepciji predmeta, osoba, situacija i osjećaja.

U okviru programa konferencije prvi dan, 17. rujna, bio je posvećen panelima koji se bave stavljanjem u fokus filmova za djecu i filmske edukacije na razini Europske unije, a predstavili su se također namjenski prostori za djecu te primjeri nacionalnih strategija posvećenih filmskoj edukaciji. U sklopu panela *Prostori namijenjeni djeci – naše priče o uspjehu* sudjelovala je, uz ostale govornike, i Slobodanka Mišković, ravnateljica Art-kina, koja je tom prilikom Dječju kuću predstavila u smislu budućeg fizičkog objekta, ali i programske pravca, stavivši pritom naglasak na programe dječjeg festivala Tobogan.

Drugog dana konferencije, 18. rujna, naglasak je bio na virtualnim prostorima za razgovor (tzv. *chatrooms*) putem kojih se propitivala važnost raznovrsnih edukativnih pristupa, inicijativa filmskih edukacija kad izostanu nacionalne strategije te uspješni primjeri Potprograma MEDIA. Barbara Zupičić, savjetnica za obrazovne programe Art-kina, predstavila je projekt Škole u kinu kao uspješnu inicijativu filmske edukacije kad nacionalne strategije izostanu.

Program je pratilo preko sto sudionika, među kojima se nalaze i renomirane institucije poput European Children's Film Association, Eye Film Institute, British Film Institute i Filmcentralen, što najviše govori o uspjehu same konferencije.

Video-konferencija *Discover Film & Cinema*

26. studenog prošle godine, u organizaciji Inicijative KIDS Regio i njemačke neprofitne organizacije Vision Kino – obje koje su posvećene promociji filma te poticanju razvoja medijske i filmske pismenosti za djecu – održana je video-konferencija pod nazivom *Discover Film & Cinema* u sklopu koje su održane dvije online panel-diskusije/predavanja: *Discovery Space Cinema*, na kojoj je, pored ostalih predstavnika europskih kina i filmskog obrazovnog sektora, sudjelovala i ravnateljica Art-kina Slobodanka Mišković te *Film Education – Framework, Impact and Beyond*.

Konferencija je održana s ciljem da se istakne značaj o važnosti uloge prostora kulture namijenjenih djeci i mladima, kao i njihova uloga u procesu prenošenja znanja kojima se potiče razumijevanje kulturne vrijednosti filma, dok je sama diskusija/predavanje *Discovery Space Cinema* imala ulogu poticanja rasprave i razmjene iskuštava o načinima kojima se art-kina mlađoj publici predstavljaju kao zanimljiva mjesta, odnosno mjesta na kojima ona pronalaze i doživljavaju nova iskušta koja ih dugoročno gledano mogu i trebaju učiniti stalnim posjetiteljima kinematografa.

Tijekom panel diskusije/predavanja *Discovery Space Cinema* predstavljeni su svi programi Art-kina namijenjeni obrazovanju djece i mladih (Škola u kinu, Putujuće dječje radionice, Kino dan, VAFI & RAFI), kao i onaj namijenjen učiteljima, nastavnicima i profesorima (Riječki dani medijske pismenosti), dok je glavni naglasak ipak stavljen na projekt Europske prijestolnice kulture *Dječja kuća* – kao budući prostor namijenjen isključivo djeci i mladima u kojem će Art-kino biti zaduženo za filmski program, ali i za poticanje stvaranja filmskih sadržaja – te na program *Festival Tobogan* koji se prošle godine po četvrti put održao upravo u sklopu programske pravce *Dječja kuća*.

Specijalna filmska knjižnica Art-kino

Specijalna filmska knjižnica Art-kino s radom je počela početkom 2016. godine, a trenutačno broji tri inventarne knjige koje obuhvaćaju skoro 800 naslova podijeljenih u Opću i Referentnu zbirku, gotovo 600 časopisa zbirke Periodika (19 naslova) te Audiovizualnu zbirku koja sadrži preko 400 DVD-a suvremenih i klasičnih filmskih naslova. Uz to, u fundusu Knjižnice nalazi se i Zavičajna zbirka u kojoj je preko 30 filmova autorski ili tematski vezanih za Riječku, a dostupna je za gledanje svim njezinim članovima. Knjižnica je smještena u atriju samog Art-kina i svojom tematikom prva je takve vrste u Hrvatskoj, a posvećena je istraživanju i učenju o filmskoj umjetnosti kroz brojnu dostupnu gradu, kao i putem komplementarnog programa *Film izvan okvira* u kojem gostuju autori kako bi predstavili svoja djela vezana za filmsku kulturu, a sastoji se od promocija knjiga i časopisa, razgovora s redateljima i ostalim filmskim stručnjacima te radionicama, panela i okruglih stolova. U prošloj godini na programu se našlo predstavljanje knjige, buduće trilogije, poznatog hrvatskog publicista i filmskog kritičara Nenada Polimca, *Život u filmu 1: Uzori i dosezi, hrestomatije autorovih tekstova i intervjuja koji su posvećeni filmskim autorima i značajnim filmskim časopisima i revijama*. U sklopu programa, a prema autorovom izboru, prikazan je i film Branka Bauera *Licem u Lice*.

Tijekom godina prikupljena je grada koja se bavi filmskom kulturom, poviješću, teorijom i tehnikom, kojom se nastoji pokriti sva područja interesa koja vladaju na polju filmske umjetnosti (u rasponu od visoke do popularne kulture), a dosta artefakata prikupilo se putem pretplate na časopise (*Hrvatski filmski ljetopis*, *Filmonaut* te *Sight and Sound*). Knjižnica se stalno obogaćuje i vrijednim naslovima iz antikvarijata do kojih je sve teže doći pa su tako i prošle godine nabavljeni nedostajući primjerici časopisa *Film* i *Filmska kultura* za zbirku Periodike, kao i knjige kojima se nadopunjuje Opća zbirka (Peter Volk, *Antologija filma*; zbornik *Dvadeset godina jugoslavenskog filma, 1945-1965*; David Robinson, *Charlie Chaplin the little fellow* itd.).

Fond Knjižnice mogu koristiti članovi Filmskog kluba Art-kina, a učlanjenje u Filmski klub za djecu i mlađe do 15 godina ostvaruje se bez naknade, što je dodatan poticaj za korištenje fonda te razvoj interesa za filmsku umjetnost. Katalog knjižnice Art-kina (<https://akc-rieka.zaki.com.hr>) dio je mrežnog informacijskog sustava ZaKI i njime se članovima omogućava svakodnevno i samostalno pretraživanje dostupnog fonda koji sadrži skoro 1.300 naslova. Obavijesti o radu knjižnice, kao i o samim aktivnostima vezanim uza nju, mogu se pronaći i na web-stranici Kina (www.art-kino.org).

Prema podacima dobivenima putem Sustava statističkih podataka o knjižnicama koju izdaje Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu filmska knjižnica Art-kina u prošloj je godini bila najefikasnija specijalna knjižnica u Primorsko-goranskoj županiji. Također, prema statističkim

podacima o posjećenosti kataloga u 2020. godini, koji se prikuplja putem knjižničarskog programa ZAKI, od 286 knjižnica u Hrvatskoj Specijalna filmska knjižnica Art-kina našla se na 101. mjestu.

Suradnje i partnerstva

Art-kino nastoji razvijati suradničke modele s brojnim organizacijama. Time postižemo da naši resursi doprinose jačanju čitave riječke filmske i kulturne scene, da pojedine programe jednostavnije i racionalnije realiziramo te da dolazi do kulturne decentralizacije, dok gledateljima pružamo programe koje bismo samostalno ostvarili u puno nepovoljnijim finansijskim okolnostima.

Značajan aspekt rada Art-kina nalazi se upravo u uspostavljanju suradnji s brojnim filmskim, kulturnim i obrazovnim institucijama, udrugama i školama čija djelatnost nije filmska, ali nas upravo film povezuje u cilju širenja znanja. Održavanje suradnje s kulturnim institucijama omogućava i suvremenost, ne samo filmsku, već i na razini kulturne forme koja korespondira s problematikom i propitkivanjem sadašnjice, odnosno recentnih socio-političkih zbivanja te daje riječkoj publici uvid u aktualna društvena pitanja.

Partneri s kojima je Art-kino prošle godine surađivalo u izradi programa su sljedeći: Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture, Europa Cinemas, 2i film, Blitz film, Drugi plan, Centar za ženske studije pri Filozofskom fakultetu u Rijeci, Compass film (IT), Continental film, Editus, Filmaktiv, Filmbankmedia, Hulahop, Intramovies, Istituto Luce Cinecittà (IT), Restart Label, Artileria (SK), Discovery film, Film-protufilm, Minerva Pictures (IT), Park Circus (GB), Slovenska kinoteka, Generalni konzulat Italije u Rijeci, MCF - MegaCom Film (SR), Motovun Film Festival, Talijanski institut za kulturu u Zagrebu, Tamasa Distribution (FR), Zajednica Talijana Rijeke, Zagreb Film Festival, Čajana Samovar, Hrvatski državni arhiv, Festival mediteranskog filma Split, Grad Rijeka, Jadran film, Radar, Zagreb film, Beta film, 25 FPS, Hrvatski audiovizualni centar, Manhattan Short, Pari pikule, Animafest, Dinaridi Film, Desk Kreativne Europe – Ured MEDIA Hrvatske, Goethe-Institut Kroatien, Sveučilište u Rijeci, Veleposlanstvo Češke Republike u Republici Hrvatskoj, Akademija dramske umjetnosti (Zagreb), Distune, Films Sans Frontières, TF1 Studio (FR), Istra film, Jaka produkcija, Veleposlanstvo Japana u Republici Hrvatskoj, Wild Bunch (DE), Bonobostudio, Castor Multimedia, Eclectica, Hrcin...

Raznolikost svog programa Art-kino ostvaruje zahvaljujući brojnim suradnjama, od kojih se posebno ističu one s Hrvatskim audiovizualnim centrom, Hrvatskom kinotekom, Animafestom, 25FPS-om, Zagrebačkim i Motovunskim filmskim festivalom, Festivalom mediteranskog filma Split, Human Rights Film Festivalom, Udrugom Vanima, Hrvatskim filmskim savezom, kao i sa Slovenskom te Jugoslovenskom kinotekom. Pored toga, ustanova surađuje, osobito na lokalnoj razini, s brojnim udrugama i ustanovama u kulturi, školama, veleposlanstvima, institutima, fakultetima i pojedincima. Art-kino je, također, član mreže Europa Cinemas, CICAE - Confédération Internationale des Cinémas d'Art et d'Essai, ECFA - European Children's Film Association te Hrvatske mreže neovisnih kinoprikazivača.

Kvarnerska filmska komisija

Tijekom 2020. Kvarnerska filmska komisija nastavila je pružati podršku svim zainteresiranim producijskim kućama i profesionalcima koji su odlučili svoje projekte ostvariti na području Primorsko-goranske županije. U obavljanju ovih aktivnosti, Art-kino je usko surađivalo s Gradom Rijekom, posebno s Odjelom za kulturu, Uredom Grada i Odjelom za komunalnu djelatnost.

U Art-kinu se 25. siječnja pred punom kino-dvoranom održala velika premijera prvih dviju epizoda treće i završne sezone serije *Novine* redatelja Dalibora Matanića uz gostovanje brojne autorsko-producijske ekipe. Domaća uspješnica svjetskih razmjera snimana je na preko dvjesto pedeset lokacija na području Rijeke i Primorsko-goranske županije. Za razliku od prethodnih sezona koje su snimane zimi, treća sezona serije *Novine* snimana je na našem području tijekom

svibnja i lipnja pa je i slika serije potpuno drugačija. Serija tako prikazuje naš grad i županiju na novi način. Povodom prve obljetnice smrti legendarnog novinara Novog lista Miše Cvijanovića, Art-kino je u siječnju održalo program sjećanja uz film *Veliki plavi put talijanskog režisera Gilla Pontecorva*. Film je sniman na području Crikvenice i prvi je od dva projekta koja je redatelj radio u Jugoslaviji. U siječnju se također održala i premijera dokumentarno-eksperimentalnog filma *Nevidljivi grad* francuskog redatelja Pierrea Commaulta u produkciji riječkog Filmaktiv-a.

Kvarnerska filmska komisija u 2020. godini nastavila je članstvo u EUFCN – The European Film Commission Networku, mreži filmskih komisija u Europi.

Početkom veljače u Art-kinu održan je trodnevni casting za potrebe snimanja filma *Flume o Morte!* redatelja Igora Bezinovića. Prve klape igrano-dokumentarnog filma u produkciji hrvatske produkcijske kuće Restart pale su za vrijeme ovogodišnjeg karnevala. Početkom lipnja održan je još jedan, ovoga puta dvodnevni casting, a iako je snimanje bilo planirano za jesen 2020. godine, slijedom okolnosti vezanih uz pandemiju snimanje je odgođeno te se očekuje da će *Flume o Morte!*, film o D'Annunziju u Rijeci, krenuti u distribuciju 2022. godine.

Prilikom sudjelovanja na EFM Landmark, programu posvećenom filmskim komisijama, lokacijama za snimanje i koprodukcijama, koji se po prvi put održao u sklopu berlinskog filmskog sajma European Film Market – EFM, održali smo sastanak sa filmskom ekipom njemačke producentske kuće Oma Inge Film, najpoznatijom po radu na filmu *Razbijajući sustav* koji se prikazivao i u Art-kinu. Filmski je tim bio zainteresiran za snimanje novog filma *Over&Out* na području Primorsko-goranske županije i Hrvatske, stoga je na sastanku dogovoren dolazak filmske ekipi u Rijeku početkom ožujka kako bi se upoznali s predloženim filmskim lokacijama. Slijedom istog, producentica, redateljica te direktor fotografije stigli su u Rijeku 8. ožujka te je organiziran trodnevni pregled lokacija.

European Film Commission Network (EUFCN – udruženje filmskih komisija u Europi) održalo je 28. svibnja EUFCN Digital Day, u sklopu kojeg je Kvarnerska filmska komisija prisustvovala virtualnom sastanku s ostalim europskim filmskim komisijama, članicama udruženja. Tema razgovora bila je utjecaj pandemije na europsku filmsku industriju, a u sklopu programa je Hrvatski audiovizualni centar predstavio sigurnosne preporuke prilikom snimanja za vrijeme trajanja pandemije.

S popuštanjem sigurnosnih mjera vezanih uz pandemiju, snimanje na području Primorsko-goranske županije se nastavilo pa su tako krajem lipnja snimljene posljedne scene prve sezone sportsko-istraživačke TV serije *Sport Crime* švicarske produkcijske kuće BLULLOW SA.

U Opatiji je u srpnju sa snimanjem započeo dokumentarni film *Obalno šetalište* redatelja Silvija Mirošničenka u produkciji 4Filma. *Obalno šetalište* prikazuje duh zajednice na poznatom Lungomareu, a snimao se na brojnim lokacijama od Voloskog do Lovrana. Film će obuhvatiti različita godišnja doba tijekom 2020. i 2021. godine, a premijera se očekuje početkom 2022. godine.

Dokumentarni film u produkciji Pulsara *Riječki orao* započeo je sa snimanjem početkom rujna. Osim grada Rijeke, film se snima na imanju Vittoriale gdje je D'Annunzio živio po povratku iz Rijeke.

Krajem rujna, Kvarnersku filmsku komisiju kontaktirala je produkcijska koordinatorica angažirana na snimanju filma *Južni vjetar 2: Ubrzanje* redatelja Miloša Avramovića, a vezano uz logističku i administrativnu pomoć pri organizaciji snimanja u Kastvu i Opatiji. Filmsku ekipu upoznali smo s tada aktualnim epidemiološkim mjerama u Hrvatskoj te shodno tome i dozvolama za rad, pružili logističku pomoć vezanu uz smještaj filmske ekipa, ali i uz samo snimanje, te predložili opatijske hotele kao lokacije za snimanje. Tjedan dana prije početka snimanja u Rijeku je

stigao izvršni producent Goran Bjelogrlić te smo organizirali pregled lokacija, a samo snimanje odvilo se 9. listopada. *Južni vjetar 2: Ubrzanje* nastavak je srpskog filma i serijala *Južni vjetar*, najgledanijeg filma u Srbiji u posljednjoj dekadi, ali i regionalnog kino-hita.

Krajem listopada održali smo Zoom sastanak s Frances Simonovich, američko-hrvatskom producenticom poznatom po radu na Oscarima nagrađenom filmu *Zelena knjiga: Vodič za život*, a vezano uz snimanje visokobudžetnog američkog filma na području Primorsko-goranske i Istarske županije. Snimanje je planirano za 2021. godinu, predviđeno trajanje snimanja je 40 dana, a naša županija predstavljala bi Siciliju, mjesto radnje u filmu.

Kvarnerska filmska komisija prijavila je kinodvoranu *Croatia* za titulu europske filmske lokacije godine na natječaj EUFCN Location Award 2020 kao lokaciju snimanja dokumentarnog filma *Sportin' Life* američkog redatelja Abela Ferrare. Naime, u sklopu programa *Filmske mutacije: Festival nevidljivog filma*, u veljači se u Art-kinu održala premijera Ferrarinog filma *Tomaso*, kino-razgovor te kino-koncert Abela Ferrare i njegovog benda. Gostovanje u Art-kinu i sam boravak u Rijeci dokumentirani su i uvršteni u najnoviji Ferrarin dokumentarni film *Sportin' Life*, u kojem pokazuju kontrast između života prije i tijekom lockdowna. Dokumentarac je premijerno prikazan u rujnu na Venecijanskom filmskom festivalu te je dostupan za gledanje online. Natječaj provodi europsko udruženje filmskih komisija - European Film Commission Network, čijim smo članom postali u siječnju 2019. godine. Na natječaj je trebalo prijaviti audiovizualno djelo u kojem filmska lokacija ima značajnu ulogu u radnji ili značajan vizualni utjecaj na samo audiovizualno djelo.

Kvarnerska filmska komisija u listopadu je bila u središtu pažnje EUFCN - European Film Commission Network, udruženja filmskih komisija u Europi, a u sklopu njihove *Spotlight on Inicijative* predstavljen je rad Kvarnerske filmske komisije i atraktivnost Primorsko-goranske županije čitavoj Europi. Ravnateljica Slobodanka Mišković u intervjuu se dotakla posljednjih snimanja prije pandemije, utjecaja pandemije na rad Komisije, najvećih produkcija snimljenih na području Kvarnera, ali i jedinstvenosti našeg grada i županije.

U organizaciji Kvarnerske filmske komisije održan je u Art-kinu program *Kvarner u kratkom* u sklopu kojeg su se prikazala tri uspješna domaća kratkometražna filma snimljena u Primorsko-goranskoj županiji, a tim povodom 14. prosinca održano je i online predavanje producentice Ree Rajčić na temu nezavisne filmske produkcije u Hrvatskoj, u suradnji s Odsjekom za kulturne studije Filozofskog fakulteta u Rijeci, na kojem su prisustvovali brojni studenti i studentice riječkog Sveučilišta, ali i zainteresirana javnost. Filmovi su pak prikazani u četvrtak, 17. prosinca u 19 sati u Art-kinu, a radi se o sljedećim naslovima: *Mikrokazeta – najmanja kazeta koju sam ikad vidiо u režiji Igora Bezinovića i Ivane Pipal, Ništa ja tebi ne govorim, samo kažem riječke* redateljice Sanje Milardović te *Njemački inat* Silve Čapin, nakon kojih je uslijedio razgovor s članovima filmskih ekipa u sklopu kojeg su predstavljeni filmovi, uz poseban naglasak na odabiru lokacija i iskustvu snimanja u Primorsko-goranskoj županiji. Budući da se tražilo sjedalo više, svi zainteresirani razgovor s gostima mogli su pratiti uz prijenos uživo putem Facebook stranice Art-kinina. Inače, programom *Kvarner u kratkom* željelo se postići tri cilja: učiniti rad Kvarnerske filmske komisije vidljivijim široj javnosti, zatim predstaviti produkcije snimljene na području Primorsko-goranske županije te otvoriti prostor za učenje i rad mladih.

Medijsko praćenje i promocija programa

Za promociju programa Art-kinu koristi raznovrsne komunikacijske modele, a zbog epidemije virusa COVID-19, uobičajeni mehanizmi komunikacije tijekom 2020. godine prilagođeni su novonastaloj situaciji te je naglasak promotivne djelatnosti od ožujka do prosinca bio fokusiran na pojačanu prisutnost u internetskoj sferi. Tradicionalni programski letci zbog spomenute su situacije tiskani u 2.000 primjeraka od siječnja do ožujka. Tijekom travnja i svibnja zbog zatvaranja kino dvorane tiskanog programa nije bilo, a lipanjski je letak tiskan u dva dijela (od 01. do 14.

lipnja i od 15. do 30. lipnja), u izdanju Art-kina. Zbog dodatnih mjera uštede i tijekom narednih mjeseci (od srpnja do prosinca) letci Art-kina na mjesečnoj bazi tiskani su u izdanju Art-kina.

Kako bi se u periodu privremenog zatvaranja kina održao postojan i pojačan kontakt s publikom putem internetske stranice i društvenih mreža Art-kina (Facebook, Instagram, Twitter), redovito su ažurirani podaci, objavljivane nove i relevantne filmske vijesti i mrežni sadržaji. U prvom je redu to bilo prikupljanje i dijeljenje vrijednih, a besplatnih filmskih sadržaja dostupnih putem platformi distributera s kojima Art-kino i inače surađuje (poput Kina Mediteran, Restarta, Factuma, Filmaktivna, Zagreb Film Festivala i drugih), zatim posebna suradnja s internacionalnom platformom MUBI – odlično prihvaćena od strane posjetitelja Art-kina, uz brojne upite zaинтересiranih građana diljem Hrvatske čime se domet Art-kina u virtualnoj sferi dodatno proširio.

Novom serijom posebnih plakata tijekom travnja i svibnja s inspirativnim filmskim citatima u izložima kina – koji su objavljeni i na društvenim mrežama Art-kina (te postali najuspješnija objava Art-kina na društvenim mrežama dosad) – odaslane su (filmske) poruke optimizma, kreativnosti i ustrajnosti, ostavljajući snažan trag u javnom prostoru čak i kada temeljna, kinoprikazivačka djelatnost Art-kina nije bila moguća, o čemu su pisali brojni hrvatski portal i novine. U tom se razdoblju, poslijedno, primjećuje i rast posjećenosti društvenih mreža Art-kina koji se održava i do konca godine. Primjerice, Facebook stranica Art-kina krajem prosinca doseže 12.773 pratitelja što je više od 900 novih u odnosu na početak ožujka, kada je privremeno prekinut rad kina. Instagram profil trenutno prati više od 2.850 korisnika, što je povećanje od 340 novih u odnosu na početak 2020. godine.

Za posebna događanja od siječnja do prosinca 2020., s prekidom u periodu kada je kino bilo zatvoreno, slale su se pozivnice Filmskom klubu Art-kina preko elektroničke pošte te ciljano osobama koje pokazuju interes za filmske programe. Javnost je redovno informirana i putem newslettera te e-pozivnica za posebna događanja poput otvaranja autorskih ciklusa, novih filmova u distribuciji, premijera, ali i posebnih online programa Art-kina (suradnja s platformom MUBI, online ponuda partnerskih distributera, održavanje radionice filmske pismenosti Kućna škola filma i slično).

Internetska stranica www.art-kino.org važan je izvor informacija o programu koju se svakodnevno ažurira. Stranica sadrži informacije o programu, kao i arhiv filmova, mjesecne najave, najave posebnih događaja, fotogalerije i druge korisne materijale, odnosno brojne informacije koje kontekstualiziraju naše djelovanje u širem smislu. Stranica bilježi kontinuiran porast broja posjeta te dulje zadržavanje, a krajem 2018. je redizajnirana i prevedena na engleski jezik kako bi se kino približilo inozemnoj publici, a prilagođena je i mobilnim uredajima s kojih korisnici sve češće pregledavaju mrežnu stranicu Art-kina.

O uspjehu jačanja online aktivnosti Art-kina u razdoblju od siječnja do rujna 2020., s naglaskom na razdoblje kada je kino bilo zatvoreno, govore i podaci o rekordnoj posjećenosti mrežne stranice Art-kina. Naime, prva polovina 2020. bilježi ukupno 256.132 posjeta što je za 76% više u odnosu na prethodnu godinu. Pritom je promet putem Facebook stranice Art-kina porastao za 10-15%, a direktni posjeti stranici Art-kina bilježe značajan rast od 25%. Velik porast, i to od 68% bilježi posjećenost web stranice Art-kina u kolovozu, što je posljedica rada Art-kina bez ljetne stanke, koja je dosad bila rezervirana za kolovoz, ali i organiziranja prvog Riječkog filmskog foruma, nove filmske manifestacije u gradu Rijeci i glavnog filmskog programa organiziranog u sklopu Rijeke 2020 – Europske prijestolnice kulture. U četvrtom kvartalu, od rujna do prosinca, bilježi se manji pad broja posjetitelja mrežnoj stranici Art-kina, u prosjeku između 15 i 30%, što se tumači smanjenjem broja posebnih programa zbog postojećih epidemioloških mjera (u odnosu na isti period prethodnih godina).

Uz to, u periodu kada je Art-kino održavalo svoj redovan program, do prosinca se odvijala i uobičajena promidžba putem Citylight plakata više središnjih gradskih lokacija gdje su predstavljeni

programi Ljetno Art-kino, Riječki filmski forum, Tjedan češkog filma, Ciklus japanskog filma, Pobune, Opsesivnost ponedjeljkom, Kvarner u kratkom i Ljubav u doba korone. Istaknuti mjesecni programi Art-kina redovito se objavljaju i u sklopu mjesecnog priloga Novog lista Rijeka INFO.

Mediji izvrsno prate rad Art-kina, a o svim programima su obavešteni putem redovnih objava. Art-kino je svakodnevno zastupljeno u tiskanim medijima (*Novi list*, *Jutarnji list*, *Večernji list*...) i na internetskim portalima (*novilist.hr*, *mojarijeka.hr*, *torpedo.media*, *ziher.hr*, *culturenet*, *kulturpunkt*, *tportal.hr*, *teklic.hr*, *fuman.hr*, *gloria.hr*, *riportal.hr*, *lokalni.večernji.hr*...), a nerijetko je prisutno i u središnjim televizijskim i radijskim informativnim emisijama (HRT, HRT Radio Rijeka, RTL, Kanal Ri, Nova TV, Laganini FM Rijeka, Radio Korzo). Posebnu medijsku pažnju nacionalnih i lokalnih medijskih kuća ove je godine izazvala organizacija trostrukog izdanja Autokina na parkiralištu Beretich. Otvaranje programa popraćeno je u emisiji Dobro Jutro, Hrvatska, središnjem dnevniku RTL televizije, Vijestima iz kulture na HRT-u, na Kanalu Ri, u Večernjem listu i Novom listu, na Radio Rijeci, Radio Puli, Radiju Zadar te brojnim lokalnim medijima. Izvrsno je praćen i prvi Riječki filmski forum o čijem su održavanju izvjestili Vijesti iz kulture HRT-a, Radio Rijeka, Kanal Ri, Večernji list, Jutarnji list, Novi list, T-portal, Glorija, Slobodna Dalmacija te lokalna glasila i portalni poput La voce del popolo, Fuman, Teklič, Topredu.media, Moja Rijeka, Rijeka Danas, Rijeka 2020 i drugi.

Prostorni uvjeti i oprema

Kao i prethodnih godina, tijekom čitavog perioda rada Art-kina u 2020. godini vođena je briga o sigurnosti objekta, vršeno je redovno održavanje pripadajuće opreme, kao i čitavog poslovog prostora, doprema i otprema filmskih materijala itd. Također, vršena su uređenja prostora i pripreme za realizaciju vlastitih i EPK programa na unutrašnjim (Filmske mutacije, Sajam filma...) i vanjskim lokacijama (Autokino, Ljetno Art-kino, RIFF, 27 susjedstava...).

Tijekom razdoblja u kojem Art-kino nije radilo, vrijeme je iskorišteno kako bi se izvršio pregled te sanacija prostora i opreme: čišćenje projekcijske kabine te priprema projekcijske opreme za dugotrajnu pauzu (tijekom obustave rada), promjena dotrajale panik rasvjete, prijave oštećenja nadležnim službama te sitni popravci objekta i njegova svakodnevna provjera (voda, struja, plin, oštećenja...), potom su učinjeni potrebni popravci i otklonjeni nedostaci na plinskom kotlu i alarmnom sustavu, izvršena je zamjena opruga na stolicama u gledalištu dvorane, popravljene su i oljčene dekorativne letvice hodnika, a izvršen je i povrat filmskih kopija distributerima te otprema i doprema drugih zaostalih paketa vezanih uz ranije pokrenute poslovne aktivnosti. Također, pristupilo se i izradi sustavne katalogizacije i arhiviranja promotivnih, tiskanih materijala i plakata svih filmova te drugih programa koji su se održavali u kinu od njegova otvaranja 2008. godine, kao i arhiviranje te sortiranje filmskog materijala.

Nakon povratka u normalan režim rada pristupilo se uređenju vanjskog prostora (dvorište Kapucinskog samostana) i pripremama za realizaciju Ljetnog Art-kina (postavljanje platna i vanjskog projektoru), a potom organizaciji i realizaciji Riječkog filmskog foruma i Sajma filma. Isto tako, nabavljena su i potrebna dezinfekcijska sredstva te oprema (profesionalni raspršivač dezinfekcijskih sredstava) kako bi se osigurala zdravstvena sigurnost gledatelja i zadovoljili potrebni epidemiološki uvjeti za normalan nastavak rada.

Potom je uslijedilo redovito održavanje opreme (godišnji servis vanjskog i unutrašnjeg DCP projektoru, kao i 35 mm i 16 mm projektoru), kao i održavanje objekta (poliranje i farbanje, čišćenje i dezinfekcija ventilacije, dezinfekcija prostora...) te čišćenje skladišta. Nabavljena je Led rasvjeta za projekcijsku dvoranu te audiovizualna i informatička oprema potrebna za kvalitetnu realizaciju filmskih programa.

Također, tijekom čitavog razdoblja vršeni su obilasci Dječje kuće i dogovori oko budućeg rada ustanove, izvršeno je planiranje audio-vizualne opreme za projekcijsku salu, a pružena je i podrška prilikom postavljanja iste.

Finansijski pokazatelji

Finansijski resursi Art-kina su relativno stabilni, a stabilnost omogućuju tri ključna faktora: status javne gradske ustanove, programska podrška iz, uglavnom, javnih izvora kojih je iz godine u godinu više (Hrvatski audiovizualni centar, Europa Cinemas, Europski socijalni fond, Primorsko-goranska županija...) te vlastiti prihodi. Uz to, u realizaciji pojedinih aktivnosti ustanova se oslanja na donacije u naravi gdje u prvom redu podrazumijevamo brojne suradnje s veleposlanstvima, kulturnim centrima, privatnim organizacijama (udrugama, tvrtkama) i pojedincima koji nam bez naknade ustupaju prikazivačka prava i sl. Na ovaj način imamo priliku realizirati izuzetno skupe programe u znatno povoljnijim finansijskim okvirima,

Grad Rijeka je u protekloj godini podržao je rad Art-kina u ukupnom iznosu od **3.485.591,56** kuna. U ovom je iznosu i potpora projektu *Rijeka 2020 - Europska prijestolnica kulture* koja je iznosila 789.896,29 kuna.

Ustanova je ostvarila izvanproračunske prihode u iznosu od 943.299,62 kuna (u 2019. 1.410.615,77 kuna, u 2018. 1.082.774,23 kune) te je zabilježen pad vanproračunskih prihoda u odnosu na prethodnu proračunsку godinu. Smanjeni prihodi posljedica su smanjenja prihoda od prodaje ulaznica (259.342,97 kuna u 2020. u odnosu na 520.767,66 u 2019. godini). Jasno, ove su brojke u prvom redu posljedica pandemijskih uvjeta rada- zatvaranja dvorane, otkazivanja i odgadanja programa, ograničavanja aktivnosti i kapaciteta gledališta (između 33 i 55 mesta, ovisno o stupnju mjera) zbog čega Art-kino u protekloj godini bilježilo upola manje posjetitelja nego li u 2019. godini- 22.740 gledatelja te 1.074 posjetitelja dodatnih aktivnosti i popratnih programa. Usporedbe radi, u 2019. godini Art-kino je posjetilo 48.306 gledatelja te 5630 korisnika ostalih programa.

Ostali vanproračunski prihodi ostali su na razini ranijih godina. Posebno ističemo donacije Hrvatskog audiovizualnog centra (360 000,00 kuna), Primorsko-goranske županije (95.500,00) te Europa Cinemas i Društva hrvatskih filmskih redatelja (187.085,51). Europa Cinemas je ranije uplatila dio iznosa planiran za 2021. godinu kako bi pomogla nezavalsnim kinima u privremenom i hitnom prevladavanju kriznih okolnosti te stoga očekujemo privremeno smanjenje ovih prihoda u 2021. godini. Ove su donacije namjenske, odnose se na programe poput Škole u kinu, Kvarnerske filmske komisije te Posebne filmske programe te su u skladu s time i trošene.

Unatoč svemu, Art-kino je, nastavilo razvijati filmsku kulturu, poštivati visoke estetske standarde te biti važno mjesto riječkog društvenog i kulturnog života otvoreno prema svima nastojeći biti relevantno pri prevladavanju pandemije i društvene izolacije, ali i pripremati se za postkrizni period društvenog oporavka u kojem će kultura, kao ključni pokretač društvenih interakcija imati presudnu ulogu u jačanju pripadnosti zajednici i regeneraciji društva.

S poštovanjem,

Slobodanka Mišković

ravnateljica Art-kina

